REGD. NO. M. 3152

4-12-53 శుక్రవారం

ESTD: 1930
జమీన్‌రైతు
THE ZAMIN RYOT. NELLORE.

సంపుటి 25	మేనేజింగ్ఎడిటర్: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి	సంచిక 49

శ్రీ బి. యన్. రావు అస్తమయం

ప్రఖ్యాత రాజ్యాంగవిజ్ఞుడు, న్యాయశాస్త్ర ధురీణుడు శ్రీ బెనిగల్ నరసింగరావు జబ్బుతో జ్యూరిచ్‌లో చికిత్సపొందుతుండి 30 తేది ఉదయం అస్తమించారు. భారత రాజ్యాంగ రచనలో వీరు ప్రధానమైన పాత్రవహించారు. బర్మారాజ్యాంగ రచనలోగూడా వీరికి పాత్రవున్నది. ఐక్యరాజ్యసమితిలో భారత ప్రతినిధి నాయకుడుగా ఎంతో సేవ జేశారు. ఇటీవల ప్రపంచ న్యాయస్థానంలో న్యాయమూర్తిగా వుంటుండినారు. రిజర్వు బ్యాంకి మాజీగవర్నరు రామారావు, ప్రఖ్యాత పత్రికారచయిత శివరావుగారలు నరసింగరావుగారి సోదరులే, వీరి మరణానికి విభిన్న ప్రపంచం సంతాపాన్ని తెల్పింది. వీరి అంత్యక్రియలు జూరిచ్‌లోనే జరిగాయి. వీరి అస్తికలు ఇండియాకు తేబడుతున్నవి.

ప్రకాశంగారి ప్రకటనకు సమ్మతించివుంటే ఇరు వర్గాలకు గౌరవప్రదంగావుండేది!

'కర్నూలులేకుంటే, విజయవాడమాత్రమెందుకుండాలె?' అన్న ధోరణిలో మంత్రివర్గం వ్యవహరించింది!

'కర్నూలులేకుంటే. విజయవాడమాత్రం ఎందుకుండాలె?' అనేధోరణిలో ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశంపంతులు, ఉపముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారు వ్యవహరించారు. కర్నూలుకు బదులు తెచ్చారు. కాని విజయవాడ - గుంటూరుకు శాశ్వతరాజధాని దక్కనీయకుండా చేయుటకు పన్నాగం పట్టారు. దీనికితోడు, విజయవాడ గుంటూరు ప్రతిపాదనను బలపరుస్తున్న లోక్‌పార్టీని దెబ్బతీయుటకు పూనుకొన్నారు. ఈ ఆలోచనల పర్యవసానమే విశాఖపట్టణం సూచన. కర్నూలులో రాజధానిని నిలుపుటకు చివరి నిమిషంవరకు తీవ్రంగా కృషిచేశామని రాయలసీమవాసులకుచెప్పి మెప్పించుటకు; లోక్‌పార్టీవారు వ్యతిరేకించేట్లయితే, తాము వాల్తేరు రాజధాని కావాలని కోరితే, లచ్చన్న ప్రభృతులు దాన్ని వ్యతిరేకించారని ఆ రెండు జిల్లాలలో ప్రచారం చేయుటకు అనువుగా యీ ఎత్తుఎత్తారు. దీనితో లోక్‌పార్టీ ఇరకాటంలో పడిపోయింది. కాని మంత్రివర్గంలోని సంజీవరెడ్డి, తిమ్మారెడ్డి వగైరాల 'శ్రీబాగ్' భక్తి కేవలం కపటమేనని, అందులో చిత్తశుద్ధి అనేది ఏమాత్రం లేదనికూడా రుజువైంది.

ఆంధ్ర శాసనసభాధ్యక్షుడు
శ్రీ నల్లపాటి వెంకట్రామయ్యగారు

లోక్‌పార్టీని ఇరకాటంలో పెట్టుటకు వాల్తేరుసూచన!

అనధికార తీర్మానానికి ఎందుకంగీకరించారు?

కర్నూలునుండి రాజధాని ఏపరిస్థితుల్లోను మారుటకు వీలులేదని, రాజధానిపై చర్చకు అవకాశమిచ్చుటకు వీలులేదని పట్టుదల వహించిన సంజీవరెడ్డి ప్రభృతులు అనధికార తీర్మానానికి అవకాశమిచ్చుటకు కారణమేమి అనేది ముందు ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది. గవర్నరు ఉపన్యాసానికి వచ్చిన సవరణలు నెగ్గడం ఖాయమని తేలిపోయినతర్వాత ప్రభుత్వం తగ్గివచ్చిందని అందరం భావించాం. అది కొంతవరకు కారణంగావచ్చు. కాని దీనికి గవర్నరు త్రివేది ఒత్తిడి ప్రబలకారణంగా వుంటుందని విషయజ్ఞులు ఊహిస్తున్నారు.

రాజధానిప్రశ్నకు మంత్రివర్గంపై విశ్వాస అవిశ్వాసాలతో సంబంధంలేదని ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశంగారు ప్రకటించినా, తన ఉపన్యాసానికి ఏవైనా సవరణలు నెగ్గితే, దాన్ని తాను తీవ్రంగా తీసుకోవలసి వస్తుందని గవర్నరు ముఖ్యమంత్రిని హెచ్చరించివుండవచ్చని రాజకీయజ్ఞులు ఊహిస్తున్నారు.

అంటే గవర్నరు ఉపన్యాసానికి సవరణలు నెగ్గితే, అది మంత్రివర్గానికి బలంలేనట్టుగా గవర్నరు భావించి, మంత్రివర్గాన్ని బర్తరఫ్ గావించవచ్చు. దీనివల్లనే మంత్రివర్గం రాజధాని చర్చకు ఒకదినాన్ని ప్రత్యేకించుటకు సమ్మతించడం జరిగింది. గవర్నరు యీవిధంగా హెచ్చరించడానికి కారణాలు - యీవిషయంలో ముఖ్యమంత్రి, ఉపముఖ్యమంత్రి మధ్య వివాదాలు, లేక రాజ్యాంగసలహాదారుల సూచన వీటిరెంటిలో ఏదోఒకటి వుండవచ్చని ఊహిస్తున్నారు.

ప్రకాశంగారి ప్రకటన

కర్నూలు నిలవలేదనేది తేలిపోయిన తర్వాత, ప్రకాశంగారు శాసనసభలో ఒక మంచి సూచనచేశారు. రెండుమూడు సంవత్సరాల తర్వాత విజయవాడ - గుంటూరు, లేక వాల్తేరు - వీటిలో దేనినైనా శాశ్వతరాజధానిగా ఎన్నుకోవచ్చునని ఆయన ప్రకటించారు. అంటే శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు, కర్నూలుకు ఆయన స్వస్తి చెప్పాడన్నమాట! ఇది కొంత న్యాయంగా, సమంజసంగాకూడా కనబడుతుంది. విజయవాడ - గుంటూరు వారలు ప్రకాశం పంతులుగారి ప్రకటన తప్పకుండా విజయమనే చెప్పాలి. అలాంటి సందర్భంలో వీరు కొంత దూరదృష్టిని, రాజకీయ చతురతను ప్రదర్శించి పంతులుగారి ప్రకటనను అంగీకరించి, సవర

● కొరవ 4 వ పేజీలో

చందా లెగ్గొట్టిన పెద్ద మనుష్యులు

నారపరెడ్డి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు,
కంకణసముద్రం - ఉదయగిరి తా॥

అయ్యా!

మీరు 13-2-48 తేదినుండి చందాదారులుగ వుంటున్నారు. చందా రానందున 6-11-51 తేది పత్రిక నిల్పివేశాము. రెండుమారులు వి. పి. పంపితే వాపసు అయింది. 8 పర్యాయములు కార్డులు వ్రాశాము. చందా రాలేదు. ఇప్పటికి రు 10-7-0 లు బాకీవున్నది. 1-3-49 తేదిన చందా 15 రోజుల్లో పంపుతాను పత్రిక పంపుతుండమని వ్రాసిపంపినతర్వాత ఎగబెట్టి కూర్చున్నారు. ఈ విధంగా చేయడం మర్యాదగాదు. ప్రపంచం తెలిసి, చదువుకొని నాయకత్వం వహించే మీబోంట్లే యీ విధంగాచేస్తే సాధారణ మనుష్యులసంగతి చెప్పేదేమున్నది. ఇంతటనైనా చందా పంపవలసిందిగా కోరుచున్నాము.

— నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,
పత్రికాధిపతి.

మనమంత్రుల జీతాలు

యు.పి., బీహారులతో పోలిస్తే ఎంత?

మంత్రుల జీతాలబిల్లుకు 1000 నుండి 500 రూపాయలకు తగ్గాలని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు తెచ్చిన సవరణ ఒక్కఓటు మెజారిటీతో నెగ్గడంతో అది మంత్రివర్గంమీద అవిశ్వాసమని కొందరంటున్నారు.

అసలు బడ్జెట్ సమయంలో ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనకు ఏదైనా కోతతీర్మానం ఆమోదింపబడితే, అది మంత్రివర్గంపై అవిశ్వాసమౌతుంది గాని, యిలాంటి 'స్నేప్‌ఓటింగు'ల వల్లగాదు. మంత్రివర్గానికి సంబంధించిన లోక్‌పార్టీవారు తేలికసమయాలకై పార్టీవిషయాలు చర్చించుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం అంతవరకు తేలికగావుందని. ఓటింగుకు వచ్చినప్పుడు 'విప్'అని పేరుపెట్టుకున్నవారు చురుకుగావుంటే అసలు యీ గొడవేవుండదు. ఈ సవరణ ఓటింగ్ సమయంలోకూడ కొందరు లోక్‌పార్టీసభ్యులు శాసనసభలో ప్రవేశించ పోయారుగాని, స్పీకరు ప్రవేశమివ్వలేదు. అందువల్ల వారు బయట వుండిపోవలసి వచ్చింది. తర్వాత సవరణ

● కొరవ 6-వ పేజీలో

ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేదౌషధములకు
చింతలూరువారి
వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

'బేరం' చేయడంలో చతురతలేకుంటే 'టోపీ'యే!

యూరోప్ దేశాల్లో ఎక్కువగావున్న బేరాలముమ్మరం: వెన్నిస్ దృశ్యాలు

నా అనుభవాలు

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి
(హైదరాబాద్ వ్యవసాయమంత్రి)

ఫ్లారెన్సులో కూడా ఇంకొక సహకార సంఘాన్ని చూచాము. అక్కడ జున్ను తయారు చేయడంతోపాటు- గోధుమల పిండి కట్టడం కూడా ఉన్నది. రోజూ ఒకేసం పనిచేస్తున్నందుకు పైగా గోధుమలు పిండిపడతారు యిదికాక రైతుల ఉపయోగార్థం మంచి విత్తనాలు, ట్రాక్టర్లు, వ్యవసాయ యంత్రాలు విక్రయిస్తున్నారు. అక్కడి విషయాలన్నీ మాట్లాడుతుండగా ముఖ్యమైన ఫలహారంగా 'ఏపిల్ పండ్లు' తింటూ గడిపాము. ఇక్కడ కోల్డు స్టోరేజి పద్ధతిన పండ్లను నిలువచేసి, కొట్లలో పెట్టి మార్కెట్ చేస్తారు. నాకు ఇది నిజంగా ఎంతో నచ్చింది. రూపాయికి పన్నెండు ఏపిల్ పండ్లు యిచ్చే సంఘం. అయితే బజారులో ఇవి అతిప్రియంగా విక్రయమవుతుంటాయి. గోధుమపిండి చేసేచోటు చూచాము; ఆ గోధుమలు అమెరికానుంచి దిగినవి. రూపాయికి మనలెక్కన రెండు శేర్లు పడుతున్నప్పటికీ అదంతా వాసిగా వుంది. సహకార సంఘానికి వచ్చిన లాభాలు, సంస్థ నిర్వాహకులూ, వాటాదార్లు పంపిణీ చేసుకుంటారని తెలిసింది. ఇది కాలాలనుబట్టి ఖర్చులు, లాభాలూ అన్నీ 60 వంతులు నిర్వాహకులకు; 40% వాటాదార్లకు బోనసులు, లాభాలక్రింద పంపిణీ అవుతుంది. ఫ్లారెన్సునుంచి పాదూవా మీదుగా వెన్నిస్ కు వెళ్ళాము.

వెన్నిస్ సుందరనగరాలలో ఒకటి. రహదారిమీ నాటుయాత్ర కాలువలు చిన్న చిన్న సెలయేళ్లవంటివి. నగరం నలుదిక్కులనూ ఏకం చేస్తుంటాయి. ప్రతి కాలువ కాలువను దాటేందుకు వంతెనలున్నాయి. నగరంమధ్యన ఒక పెద్ద చతురస్రం వున్నది. ఈ చదరంగ పాలికలో వసవసనసగా వస్తువిక్రయ శాలలుంటాయి. ప్రతివిక్రయశాలకు ప్రజలను ఆకర్షిస్తూ ఒక ప్రదర్శనశాల వుంటుంది. షాపుముందర అలంకరించబడిన కిటికీలు, విద్యుద్దీపాల వర్ణ వర్ణాలు ఆ షాపులోవున్న వస్తువులని మనకళ్ళముందరకు తెస్తుంటాయి. బజారుకు వెళ్లినప్పుడల్లా ఎక్కడ ఏవస్తువుకు ఎంతధర వెయ్యాలంటే వుందో? అని బేరమాడటమే మా స్త్రీ-కోవడం కష్టం!

మెం తంగాడ ఇటలీలో వస్తువులన్నీ ప్రియమనే చెప్పాలి; పైగా కొంత బేరమాడడంలో చతురతకూడా అక్కడ ఎంతో అవసరం. నిజానికి ఎక్కువ అనుకోని సంగతి. విరోపా అంతటా కూడా బేరంచేసే పద్ధతి ఎంతో అవసరమని తేటతెల్లమయింది. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, టర్కీ- ఇల్లాచూస్తే ఎంతో నయమని చెప్పాలి.

మనం కొన్న వస్తువుల ప్రమాణాన్నిబట్టి అక్కడ తగ్గింపు ఇవ్వడం వుంటుంది. మేము దగ్గరదగ్గర 5 నుండి 20% వరకు కొనుగోళ్లమీద ఇక్కడ తగ్గింపు పొందగలిగాము.

కొన్నికొన్ని చోట్ల ఎగుమతి అయే వస్తువులమీద, తగ్గింపు ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. పారిస్సులో ఈ తగ్గింపు ట్రావెలర్స్- చెక్కు మీద; డాలర్ చెక్కుమీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

స్విట్జర్లాండులో కూడా బేరాల ముమ్మరం ఎక్కువే! కొత్తవాళ్లకు ధరలన్నీ నిర్ణీత ధరలే. ఇంక బేరానికి ఆస్కారం లేనట్టి ప్రతి దుకాణంలో వాతావరణం అట్లాంటి భ్రాంతిని కల్పిస్తుంది. నాలుగుతేరాలు చూచినవాళ్లకు కొంచెం అనుభవజ్ఞులకూ ఈ చిదంబర రహస్యాలు తెలిసిపోతాయి. ఇక్కడా గడియారాల మీద 10 నుంచి 30% వరకూ తగ్గింపు వుండనే ఉన్నది.

జీనివాలో అయితే మేము 24% వరకూ తగ్గింపు నిశ్చయించుకుని కొనడానికి సిద్ధమైతే, ప్రక్కదుకాణంలో అదే 30% తగ్గింపుకు యిస్తామన్నారు. స్విట్జర్లాండు ముఖ్యపట్నంలోకూడా తక్కె-అక్కడ దొరకకపోతాయాఅని అప్పటికి కొనడం విరమించుకున్నాం. నిజానికి ఇది పొరపాటయింది. బెర్నీలో ఇన్నిరకాలులేవు. ఇంత తగ్గింపూలేదు. పైగా ఇక్కడ ఒకస్నేహితుడు మాకు సాయపడడంతో కెమెరా, ఇతర వస్తువులు జర్మనీలో చౌకగా దొరికేవాటిని అతి ప్రియంగా కొనడం జరిగింది. జర్మనీకి వెళ్లిందికూడా ఆ మర్నాడే!

ఇంగ్లండులో అయితే బేరం ఇంత ఘోరముగా వినిపించలేదు. కాని అక్కడా కొన్ని సంఘటనలు ఏవగింపు కలిగించాయి. ఎగుమతి ప్రణాళిక, కొనుగోలు పన్ను ఈ రెండూ వ్యాపారులకు బహుళంగా వినియోగపడుతుంటాయి. ఇంకో పెద్దదుకాణంలో విచారిస్తే ఇక్కడ ఇట్లాటివి ఏమీలేవని చెప్పారు. ఏదైనా కొనడం తప్పు!

వెన్నిస్ లో వాహ్యాళికి తీరానికి వెళ్లడం పరిపాటి. సంచారకులే కాక-రాత్రిళ్లు నాగరికులందరూ అక్కడికే చేరుస్తారు. చిన్న చిన్న పడవల్లో విహరించొచ్చు. పడవలో కూర్చున్నాక కొంత సేపటికి మా దగ్గర 80 లీరాలు వసూలుచేసింది. పెద్దతరగతి టిక్కెట్లు లేక్కువని, తిరిగివచ్చేటప్పుడు 40 లీరాలిచ్చారు. పోయేటప్పుడు మొదటితరగతి, వచ్చేటప్పుడు రెండోతరగతీనూ. రెంటికీ ఏమంత తారతమ్యం లేదు. "విహార వ్యాపారం" వల్ల ఇక్కడ అన్నిదేశాలు ఎంతో శ్రద్ధాసక్తులు కలిగివున్నాయి. వ్యాపారం 100-కి 50 వంతులు యాత్రార్థులమీదనే ఆధారపడివుంది. యాత్రికులకు అవసరమైన అన్ని సౌకర్యాలన్నీ అక్కడ కల్పించవలసివున్నాయి. ప్రతిపట్టణంలో 'ట్రావెలింగ్ ఏజంట్లు' ప్రత్యక్షమవుతారు. రైల్వేస్టేషన్ టిక్కెట్లు యిచ్చే కిటికీప్రక్కనే ట్రావెలింగ్ ఏజంట్ల కార్యాలయంకూడా ఉంటుంది. వీళ్లు ఏ తేదీ ప్రయాణానికైనా ముందుగానే టిక్కెట్లు కొనుక్కోవచ్చు. రైల్వేస్టేషన్లో ఎక్కడా టిక్కెట్లకోసం త్రొక్కిసలాట ఉండదు. నిజంగా మనదేశంలో సైతం ఎందుకు టిక్కెట్లు యిట్లా ముందుగా యివ్వరో! ప్రతిస్టేషన్లో టిక్కెట్లకు తొక్కిసలాట ఎందుకో అర్థంకాలేదు. నిజానికి పెద్దపెద్ద స్టేషన్లలో బండి బయల్దేరడానికి గంట, రెండు గంటల ముందుగా టిక్కెట్లు ఇస్తున్నందువలనే ఇంత తొక్కిసలాట ఉంటున్నది యిక్కడ.

ఈ విదేశాలలో ట్రావెలింగ్ ఏజంట్లు, రైల్వే సమాచార శాఖాధికారులు ఎక్కడ ఏఏ ప్రదేశాలను సందర్శించాలో, ఏ ప్రదేశానికి ఏం ప్రాముఖ్యమున్నదో వివరించే సాహిత్యాన్ని పుష్కలంగా యిస్తారు. ఇందులో ప్రయాణీకులకు ఆ భాష రాకున్నా అంతా అర్థమయ్యేటట్లు బొమ్మలు వుంటాయి.

ఇదిగాక అక్కడ సందర్శకులకు ప్రతిదేశాన్ని చూపిస్తుండే ప్రవీణులుంటారు. కొద్ది ప్రాముఖ్యంవున్న ప్రదేశంకూడా సందర్శకులను ఆకర్షించేట్లు ప్రత్యేకంగా అలంకరించి ఉంటారు. ప్రతి ప్రదేశాన్ని చూచేటప్పుడు కొంత టిక్కెట్లక్రింద చెల్లించుకోవాలి. ఈ టిక్కెట్లు చాలా ఖరీదుకూడా! మనదేశంలో ఎంతటి ప్రధాన కేంద్రాలను సందర్శించాలన్నప్పటికీ దానికి సంబంధించిన సాహిత్యం బహుస్వల్పంగా వుంటుంది. కాగా ఇక్కడ వీటిని చూపించేవారు, చరిత్ర సంస్థలులేక ఎక్కడా ఏమీ దొరకక, ఈ పని పెట్టుకున్నవారు. వెన్నిస్ లో మాకు ఆ నగరాన్ని, నగరచదరంగ పాలికనూ ఒక 'సారథి' చూపించాడు.

ఆయన అది మనకు కుతూహలమైన దానిలాగా మార్చేసినట్టు అన్ని సంగతులూ వివరించాడు. అక్కడి కాలువలూ, సుందరదృశ్యాలూ మాత్రమే గాకుండా ఒక గ్లాస్ "ఫ్యాక్టరీ"ని కూడా చూపించాడు. కొలిమిదగ్గరనుంచి గ్లాసులు ఏ విధంగా తయారుచేస్తారో అక్కడ ప్రదర్శింపబడింది.

రకరకాల గాజుసామాను - అందమైనటుంగా వున్నవన్నీ చూపించారు. కొందరు ప్రతినిధులు మాలో వాటిని యెంతో ఆప్యాయంగా కొనుక్కున్నారు.

తర్వాత చేతిపనుల కర్మాగారాన్ని చూచాము. అక్కడ అపూర్వంగా లేసుతో వస్తువులను చేస్తున్నారు. ఈలేసులు ఎంతో ప్రియంగా వున్నై. అయినా కొందరు అమెరికన్ ప్రతినిధులు వాటిని కొన్నారు. విరోపా అంతటా అగడుల ఇట్లాంటివన్నీ అపూ

● కొరక 6 వ పేజీలో

పల్లెటూళ్ళు

ఆత్మకూరుతాలూకా ఇరిగేషన్ మహాసభ

గత 15 తేదీన ఆత్మకూరు తాలూకా ఇరిగేషన్ మహాసభ శ్రీ పండ్లూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. సభను శ్రీ జి. సి. కొండయ్యగారు ప్రారంభించిరి. వెంటనే సోమశిల ప్రాజెక్టునిర్మాణాని కుద్యమించాలని, ఈలోగా తాలూకాలోని అదనంగా 30 వేల యెకరాల సాగుకు వీలుకలిగే 40 చిన్న మైనరుప్రాజెక్టులను ప్రారంభించాలని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఒక ఇరిగేషన్ పథకాన్ని తయారుచేసుకొని కర్నూలుకు ఆంధ్రప్రభుత్వం వద్దకు రాయబారము వెళ్లుటకు తీర్మానించుకున్నారు. 19 మందితో కూడిన తాలూకా ఇరిగేషన్ కమిటీని కూడా ఎన్నుకున్నారు. మైనరు యిరిగేషన్ పనుల అభివృద్ధికి ఆందోళన గావించి ప్రజల, ప్రభుత్వదృష్టిని వాటిపైపు మరలించడం యీ కృషి మెచ్చుకోదగిందేకదా! కాని యీలాంటి ప్రయత్నాలకు పార్టీల రంగు పూయకుండా వుండటం అవసరం.

—యస్. రామిరెడ్డి.

* * *

ఏరూరుచెరువు దుస్థితి

గూడూరుతాలూకా ఏరూరుచెరువు గండ్లు పడి పనికిరాకుండా పోయింది. ఈచెరువుక్రింద సుమారు రెండువేల యెకరాలకుపైగా వరిపైరు సాగయి ధాన్యం పండుతుంది. చెరువు గండ్లు పడివున్నందున డిసెంబరునెలలో సాగుచేసే పైర్లు పెట్టుటకు వీలుండదు. ఎకరాకు పందుం లెక్కనైనా వెయ్యిపుట్లధాన్యం పండగలదు. ఈసంవత్సరం పంటలు సాగుచేయకపోతే రైతులకు, రెవిన్యూ వల్ల ప్రభుత్వానికి 6000 రూపాయలు నష్టం. వెయ్యిరూపాయలు ఖర్చుచేస్తే చెరువు గండ్లు రిపేరుఅవుతాయి. రైతులు కమ్యూనిటీ పద్ధతిక్రింద యెకరానికి ఒకమనిషిలెక్కన శ్రమదానం చేసేందుకు సిద్ధంగావున్నారు. ఈ చెరువు మరమ్మతు విషయమై రెవిన్యూ, యింజనీరింగ్ అధికార్లు వెంటనే శ్రద్ధతీసుకొని కార్యాచరణకు పూనుకొందురుగాక.

—బి. నారసింహారెడ్డి

* * *

నాయుడుపేటపోస్టల్ అవకతవక

నాయుడుపేట పోస్టుకు సంబంధించి పీజీలిట్ పోస్టుమాన్ రాజుపాలెం వగైరా గ్రామాలకు మనియార్డర్లు, రిజిస్టర్లు వుంచేసి పోతున్నాడని, ఆగ్రామాలకు చెందిన సాధారణమైన ఉత్తరములు, బుక్ పోస్టులు పీజీలిలోనే యిచ్చిపోతున్నాడని, యీ విషయం నాయుడుపేట పోస్టుమాస్టరుతో చెప్పుకున్నా పెదచెవిన పెట్టు

● కొరక 6 వ పేజీలో

అన్ని ఇనాం గ్రామాలకు వర్తించునట్లు 'ఎస్టేటు' పదాన్ని స్పష్టంగా నిర్వచించాలె! ★

కోర్టు తగాదాలను నిల్పుదలచేస్తూ ఆర్డినెన్సు జారీచేయాలని తీర్మానం

విజయవాడలో రాష్ట్ర ఇనాం రైతు మహాసభ

అక్టోబరు 21 తేదీ శ్రీ అరిటిపూడి రామనాథం బి. ఏ., బి. యల్. గారధ్యక్షతన అంధ్రరాష్ట్ర ఇనాంరైతుల మహాసభ విజయవాడలో రహిమాన్ సాహెబ్ గారి సినిమా హాలులో జరిగింది. ఉదయం 9-30 గంటలకు విషయనిర్ణయసభ ప్రారంభమైంది. మహాసభకు ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానములపై జరిగిన చర్చలలో శ్రీయుతులు గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, నీరుకొండ రామారావు, కె. వెంకటనారాయణదొర, సింద్రి రామస్వామి, జెడిసెని రామకోటయ్య, కొడాలి వెంకటేశ్వర్లు, యల్. పి. కుటుంబరావు, చిగురుపాటి వెంకటేశ్వరరావు, పి. అప్పలాచార్యులు గారలు పాల్గొన్నారు. చర్చల అనంతరం తీర్మానములు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడినవి.

మధ్యాహ్నం మహాసభను వ్యవసాయశాఖా మంత్రి శ్రీ గౌతు లచ్చన్న గారు ప్రారంభించారు. ఇనాంరైతుల మధ్యనుంచి తానువచ్చినందున, వారికష్టాలేమిటో తనకు బాగా తెలుసుననీ, వారికష్టాలను మంత్రివర్గంలోని తన సహచరులదృష్టికి తీసుకొనివచ్చి, వారి యిబ్బందులను నివారించుటకై కృషి చేస్తానని శ్రీ లచ్చన్న గారు హామీయిచ్చారు.

మహాసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను యీక్రింద యిస్తున్నాము.

ఎస్టేట్ ల్యాండు చట్టం సెక్షన్ 3 క్లాజు 2 (డి)ని సవరించాల

ఎస్టేట్ ల్యాండ్ చట్టం 3 వ సెక్షన్ 2 వ క్లాజులో "ఎస్టేటు" అను పదనిర్వచనం లోపభూయిష్టంగా వున్నందున హైకోర్టులు పరస్పర విరుద్ధమైన తీర్పులు యిచ్చియున్నందున యినాంరైతుల శాశ్వత జిరాయితీహక్కులకు భంగం కలిగినందున "ఎస్టేటు" అను పదమును సక్రమముగా నిర్వచించి అగ్రహారములు, శ్రోత్రియం, కండ్రిగలతో సహా అన్ని యినాం గ్రామములను 'ఎస్టేట్లు'గా పరిగణించి సెక్షన్ '3' క్లాజు 2 (డి)ని సవరణ చేయవలసినదిగానూ, అన్నిరకముల యినాములకు శిస్తుతగ్గింపుచట్టం వర్తింపచేయవలసినదిగానూ, సెక్షన్ 3 క్లాజు 2 (డి) ని యిదివరకే అమలులోకి వచ్చినట్లుగా పరిగణించి సవరించుచూ, లోగడ యివ్వబడిన తీర్పులప్రకారం శాశ్వత జిరాయితీహక్కులు కోల్పోయిన రైతులకు ఆయాభూములను తిరిగి యిప్పించవలసిందిగా ప్రభుత్వమును మహాసభవారు కోరుచున్నారు.

మహాసభను ప్రారంభించిన మంత్రి శ్రీ లచ్చన్న

తగాదాలను నివారించుటకు వెంటనే ఆర్డినెన్సును జారీచేయాల

పై సవరణ జరిగేవరకు ఇనాంగ్రామాల, శ్రోత్రియ, కండ్రిగల భూములనుండి రైతులను తొలగించ వీలులేదని, కోర్టుతీర్పుల నాధారం చేసుకొని అగ్రహారీకులు పాగింపుచున్న సాముదాయిక భూములు శిక్ష్య అన్యాక్రాంతములు చెల్లవని, సివిల్ కోర్టులలోను ట్రిబ్యునళ్ళలోను పెండింగులోనున్న దావాలను అప్పీళ్లను ఆపుదలచేయుచూ, కోర్టుతీర్పులవలన ఎస్టేట్లుగా పరిగణింపబడని యినాం గ్రామములలో సామ్యసిద్ధమగు మక్తాలను మామూలుకన్న హెచ్చుగా వసూలుచేయరాదని శిస్తుతగ్గింపుచట్టం ప్రకారమే శిస్తు వసూలుచేయవలెనని ఆదేశిస్తూ, అగ్రహారములనుగురించి సమగ్రమైన చట్టము వచ్చేవరకూ అగ్రహారములకు సంబంధించిన సివిల్ కోర్టులు, ట్రిబ్యునళ్ళు, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసర్లవద్దనున్న అన్నివిధములైన యినాం గ్రామకేసులను నిలుపుదలచేయుచూ, ఒక ఆర్డినెన్సును తక్షణం జారీచేయించవలెనని యీ మహాసభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

సెక్షన్ 3 క్లాజు 2 (డి) ప్రకారం ఒక గ్రామం ఎస్టేటు అయినచో అదే చట్టము సెక్షన్ 3 క్లాజు 1 ప్రకారం గ్రామమైవున్నచో ఎస్టేటుగా పరిగణింపవలెనని మహాసభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

ఎస్టేట్ లాండ్ చట్టం 183, 185 సెక్షన్ల క్రింద ట్రిబ్యునళ్ళచే విచారణకాబడి నిర్ణయింపబడిన ఎస్టేట్ల జాబితా ప్రకారం గ్రామాలను ఎస్టేట్లుగా పరిగణించవలెనని మహాసభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

జమీందారీ, శిస్తుతగ్గింపు చట్టాలను సవరించాల

మద్రాసు ఎస్టేట్సురద్దుచట్టం ప్రకారం ఒకగ్రామం ఎస్టేట్ అని నిర్వచింపబడినా శిస్తుతగ్గింపువిషయం వచ్చేటప్పటికి అదేగ్రామం ఎస్టేటు అవునా కాదా అని నిర్ణయించుకొనుటకు మరలా సివిల్ కోర్టులో దావాలు చేసికోవచ్చునని మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పుయిచ్చినందున ఆతీర్పును పురస్కరించుకొని అగ్రహారీకులు తిరిగి సివిల్ కోర్టులలో దావాలుచేసి రైతులను పీడిస్తున్నందున అట్టిదావాలకు అవకాశం లేకుండులాగున శిస్తుతగ్గింపుచట్టాన్ని, జమీందారీ రద్దుచట్టాన్ని సవరించవలెనని ప్రభుత్వమును ఈమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

● 8 వ పేజీలో

సోమశిలవద్ద ఆనకట్ట

కె. సి. కెనాల్ అభివృద్ధి చేస్తున్నారు కాబట్టి పాతడెల్టా అయినా దెబ్బతినకుండా చూచుకోవలెను

నెల్లూరు డెల్టా గత రెండు సంవత్సరాలు సక్రమంగా వర్షాలురాక పైరులు నడికి నీర్లురాక దెబ్బతిన్నది. కావున సక్రమంగా పెన్నకు వచ్చే నీరును సోమశిలవద్ద ఆనకట్ట కట్టి నీటిని రిజర్వు చేసుకుంటేతప్ప లేకపోతే డెల్టా దెబ్బతింటుంది. పెన్నకు యిదివరలో అనంతపురం ప్రాంతంలో కట్టిన ఆనకట్టలు గాక గండికోట (కడపజిల్లా) వద్దకూడా ఆనకట్ట కట్టబోతున్నారు. ఇది కట్టినట్లయితే నెల్లూరు కోవూరు డెల్టాలు గట్టి దెబ్బతింటవి.

ప్రభుత్వం కడప - కర్నూలు కాలువ వృద్ధి చేయుదానికి పూనుకున్నది. 6000 ఘనపుటడుగుల నీరు దీనిగుండా ప్రవహించేటట్లు కాలువ వెడల్పుచేసేటట్లున్నది. ఈ విధంగా 6000 ఘనపుటడుగుల నీరు కె. సి. కెనాలుకు వదలినట్లయితే దీనిద్వారా మన డెల్టాకుకూడా నష్టం కలుగుతుంది. 3000 ఘనపుటడుగులపైనే కడప వరకే సరిపోతుంది. అదిగాక తుంగభద్రనీరు జూలై నెలలో ప్రవహిస్తవి. మనకు జూలై ఆఖరుదాకా నీర్ళురావు. నెల్లూరు డెల్టాలో ఆగస్టులోనే పంట కాలువలకు నీరు వస్తాయి. ఆంధ్రదేశంలో మరెక్కడా ఆగస్టు నెలలో పంటకే పైరులేవు ఈ పంటకు ఎక్కువ నీరు కావలసివస్తుంది. పెన్నకు ఎక్కువ నీరు పైరులుకోయు దంకల్లి పంటకు వచ్చేటప్పటికి నీర్లు అరుదు అవుతున్నవి. కే. సి. కెనాలుద్వారా తుంగభద్ర నీరువచ్చినట్లయితే జూన్ నెలలోనే నార్లుపోసి వ్యవసాయం ప్రారంభించవచ్చు. డిసెంబరునాటికే మనకు మొలగొలుకులు కోతకు వస్తుంది. ముందుగా పంట రావడంవల్ల మార్కెట్టులో మన ధాన్యానికి ఎక్కువ విలువవుంటుంది. కావున సోమశిలవద్ద ఆనకట్ట కట్టడం అనివిధాలా ఉపయోగిస్తుంది. కొన్ని మెట్టతాలూకాలకుకూడా యీ నీరు పారుదల వుంటుంది. క్రొత్త సాగుబడి భూములకు ఎక్కువ రాకపోకలకు అభివృద్ధి పన్ను యివ్వడానికి నిర్ణయించుకొని ప్రభుత్వాన్ని అర్థించి తగిన ఆందోళన చేస్తే ప్రభుత్వంకూడా యిందుకు సమ్మతిస్తుంది. క్రొత్తకాలువలకంటే పాత డెల్టా దెబ్బతింటున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం కూడా తగిన శ్రద్ధవహిస్తుంది. కావున ఎల్లరూ దీనినిగూర్చి ఆందోళనచేసి తగిన కృషి చేయుదురుగాకయని కోరుచున్నాను—

—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

కామినియా నూనె

[రిజిస్టర్డు]

చాలకాలంగా మీకు ప్రియమైనది.

వెంట్రుకలు రాలడను ఆపి బాగుగ పెంచును. వెంట్రుకల మొదళ్లమీద పనిచేసి వానిని ఆరోగ్యవంతముగా - నల్లగా ఉంచును. మెదడును చల్లగానుండి చేదదీస్తును.

* * *

రెండు అణాల పోస్టేజిపంపిన శాంపిలు పంపబడును.

ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL Co.,
285, Jumma Masjid - P. O. Box 2082,
BOMBAY-2.

నెల్లూరు ఆనకట్టవద్ద 11 యెకరాల భూమి, 450 అంకణాల స్థలం అమ్మకం

నెల్లూరులో పెన్నానది ఆనకట్టకు అరమైలు దూరములో, బండ్లగానిప్పట్టు వద్దనున్న సుమారు 6 ఎకరముల మాగాణి, 5 ఎకరముల మెట్ట, 450 అంకణముల యింటిస్థలం గా అందులో వున్న 20 అంకణముల మిద్దెయిల్లు - కొబ్బరి చెట్లతో అమ్మబడును.

మంచి రాబడి, మంచి సారవంతమైన భూమి, మాగాణిలో అరటితోట మున్నగునవి సాగు చేయవచ్చును. సేద్యానికి గా 12 అడుగుల బావి, దానికి పెద్ద అన్ని సౌకర్యములు కున్నవి.

శ్రీఘ్రంగా సంప్రదించి ఎవరైనా అభివృద్ధి చేసుకొని లాభపడుటకు మంచి అదను.

వివరాలకు:-

కో వెలమూడి నాగభూషణం,

(ఆ చంట్లోని కాపురం)

రంగనాయకులపేట పోస్టు

ప్రకటన

పెనుబల్లి గ్రామ కాపురస్థుడున్నూ, నాకు భర్తయున్నూ అగు గాలి నారాయణ రెడ్డి కొన్ని కారణములవల్ల నన్ను యిప్పటికి సుమారు ఆరు మాసములక్రిందట యింటినుండి వెడలగొట్టి నందున నేను ప్రస్తుతం నా పుట్టింటిలో వుంటూ వున్నాను. ఆయన నన్ను తిరిగి తన యింటిలోకి తీసుకొనుటకు పూనుకొనలేదు. ఆయనవల్ల నా నగల బాపతు రు 5000/- లు పైలబడ్డ మొత్తమున్నూ, డిపాజిట్టుబాపతు రు 3000/- లు అందుమీద 18 సంవత్సరముల వడ్డీతోసహా రావలసిన మొత్తమున్నూ, ప్రత్యేక భరణమున్నూ రావలసియున్నవి. యీ మొత్తముల రాబడికి ఆయన ఆస్తి ఆసామీ జవాబుదారిగ రాబట్టుకొను హక్కు కలిగివుంటూవున్నది. సదరు గాలి నారాయణ రెడ్డి తన తాలూకు స్థిరచరాస్తులను కొంత విక్రయించినన్నీ, మిగతా ఆస్తిని విక్రయించదలచినన్నీ వున్నాడు. కొన్నవారికిన్నీ, కొనదలచుకొన్న వారల కెల్లరకు యిందువల్ల తెలియజేయడం ఏమనగా: అట్టి విక్రయములు ఏవిన్ని నా హక్కులకు లోబడివుంటున్నవి. కాబట్టి కొనదలచు కొన్నవారు వారి కెల్లరకు పై విషయములు యిందుమూలకముగా నోటీసుయివ్వడమైనది.

—గాలి భూదేవమ్మ,

ప్రస్తుతం, పాట్టెంపాడు.

బెజవాడ సబ్‌కోర్టులో

O. S. No. 103/52 E. P. No. 11/53

గోకుల్‌చంద్ అచల్‌దాస్ —వాది.

సత్యనారాయణ థట్టడ్ —ప్రతివాది.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు విజయవాడ పలుకుబడ్డ గ్రా యీ గ్రా విజయవాడ గ్రామంలో ప్రతివాది శా॥ థ ఐట్ జప్తు కాబడి ప్రతివాది స్వాధీన అనుభవంలో వుంటూవున్నటువంటి ఆస్తి 21-12-53 తేదీన పై కోర్టువారిచేతను వేలం వేయబడును.

N. T. S. No. 333 రెవిన్యూ వార్డు 6 బ్లాకు 3 లో 276 రు రెవిన్యూ వార్డు 7 బ్లాకు 8 మునిసిపల్ వార్డు 11 లోని డాబాకొట్టుకు హద్దులు:- [తూ] కాకాలబత్తుల సూర్యప్రకాశరావు కొట్టు, [ద] రావుల చిన్నయ్య పేట, [ప] బొంగపోలు కృష్ణమూర్తి స్థలం, [ఉ] కాలువ. యీ హద్దుల మధ్య చ. గ. 50 లు స్థలము, యిందులోని డాబాకొట్టు 21-12-53 వ పగలు 11 లు గంటలకు పై కోర్టువారిచేత వేలం వేయబడును.

—యం. పున్నయ్య అడ్వొకేటు.

జమీన్ రైతు

4—12—1953 ,, శుక్రవారం

శ్రీ విజయ కార్తీక బహుళ త్రయోదశి

రాజధానిసమస్య

రాజధానిసమస్యను రభసపట్టించారు మన శాసనసభ్యులు!

రాష్ట్రక్షేమదృష్ట్యా నిష్పాక్షికంగా నిర్ణయం కావలసిన యీ సమస్యలపై యింతటిస్పర్థలు, పట్టింపులు, పుద్రేకాలు పెరగడం శోచనీయం. యిది ఏ ఒక్క వ్యక్తికి సంబంధించినదిగాదు - పోట్లాడుకోడానికి. బహుజన ఆమోదకరంగా పరిష్కారం కావలసిన సమస్యయిది.

అసలు యీనిర్ణయం ప్రాంతీయతత్వాలు జీరించిన మన శాసనసభ్యులకు వదలిపెట్టకుండా కేంద్రప్రభుత్వం ఒక అమవైన పట్టణాన్ని సూచించడమో, లేక న్యాయమూర్తి వాంఛూ సూచనను అనుసరించడమో చేసి వుంటే వుత్తమంగా వుండేదని మేము అభిప్రాయపడ్డాం.

ప్రథమంలో యీ వివాదం కమ్యూనిస్టులు, కమ్యూనిస్టేతరులమధ్యనే పరిమితమై వుండినది. లోక్‌పార్టీ తిరుపతిని, కమ్యూనిస్టు పార్టీ విజయవాడను సూచించివుండినవి. తక్కినసూచనలేవీ ఆనాడు బయటకు రాలేదు. దాదాపు కమ్యూనిస్టేతరులందరు తిరుపతి సూచనను ఆమోదించారు. రాయలసీమ శాసనసభ్యులు, స్థానికసంస్థల సభ్యులు ఏకగ్రీవంగా తిరుపతిని బలపరచారు. ఆనాడు సర్కారుజిల్లాలలోగూడా దీనికి చెప్పుకో దగిన వ్యతిరేకత రాలేదు. పత్రికలుగూడా నేటిపైఖరి నవలంబించలేదు అందువల్లనే ఆనాడు తిరుపతి రాజధానిగా నిర్ణయింపబడుతుందని, యెంతోకాలంగా రాయలసీమ - సర్కార్లమధ్య వుండిన అపోహలు తొలగిపోతాయని అందరూ ఆశించారు.

కాని ఆ సుహృద్భావ, సమైక్యతా వాతావరణానికి సంజీవరెడ్డిగారు తీరని విఘాతం కల్గించారు. దాని పరిణామమే నేటి విపరీత విపత్కరస్థితికి కారణం. దానితర్వాత, అంతకు ముందువలె ఎవ్వరూ నిష్పాక్షికంగా, ప్రశాంతంగా ఆలోచించలేకపోయారు. అందువల్లనే నేటి ఒడుదుడుకులు!

ఆనాడు యీ క్లిష్టపరిస్థితికి బాధ్యులెవరైనా కావచ్చు. కాని తర్వాతైనా దీనిని సర్దుబాటు చేసుకొనే అవకాశం లేకపోలేదు ప్రకాశంగారు, కర్నూలుపట్ల వుండిన అసంతృప్తిని గమనించి, ఆ ప్రసక్తిని వదలి, కొంతవ్యవధితర్వాత రాజధానిని విజయవాడ - గుంటూరుకో - వైజాగ్‌కో మార్చుకుందామని శాసనసభలో ప్రకటించారు. రాజధాని మార్పుకు ముఖ్యమంత్రి ఎటూ సుముఖంగా వున్నారుకాబట్టి, వుద్రిక్తంగా వున్న నాటి వాతావరణంలో, దానికందరూ అంగీకరించి వుంటే, మరొకసారి దానిని సవ్యంగా పరిష్కరించుకొనుటకు వీలుండేది. ప్రతిపక్షాలు ముఖ్యంగా ప్రజాస్వామ్య వర్గాలు యీ మాత్రం దూరదృష్టిని ప్రదర్శించ లేకపోవడం విచారకరం.

ఇప్పటికీ మునిగిపోలేదు. ప్రజాస్వామ్యవాదులందరూ ప్రశాంతంగా వర్తించుకొని, ముమ్ముందు ఎలాంటి ఆందోళనకు, అసంతృప్తికి ఆస్కారం లేకుండా యీ సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయవచ్చు. దీని కందరూ పూనుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఆంధ్రభావతరంగాలు : మొదటిపేజీకొరవ

కమ్యూనిస్టులు పదవీ వ్యామోహపరులు కారా?

(మొదటిపేజీ కొరవ)

నాలు పునస్సంపాదించుకొనివుంటే ఎంతో గౌరవప్రదంగా వుండేది. తర్వాత వార్తలను ఏవిధంగానూ అందుబాటులోకి తీసి వెల్లాలు, రాయలసీమ జిల్లాలవారిని ఒప్పించుకొని, కుదుకటి కాపవలసి సమీకరణంగా విజయవాడ - గుంటూరు తీర్మానాన్ని నెగ్గించుకొనే అవకాశం ఎంతో వుండేది. కమ్యూనిస్టులు ఎట్లాపోయినా, తక్కినవారు యీవిధంగా వ్యవహరించివుంటే, యీత ఆందోళనకర పరిస్థితి వుదయించేదిగాదు. ఈనాటి విచారకర ఘటనాములు సంభవించివుండేవిగావు.

లోక్‌పార్టీ ధోరణి

సంజీవరెడ్డి వర్గీయులు ఆఖరు క్షణంలో కల్పించిన చిక్కులమండి లోక్‌పార్టీ బయట పడలేక పోయింది. విజయవాడ తీర్మానాన్ని బలపరచుటకు నిర్ణయించుకొని, ఆ విధంగా ముందు ప్రకటించి, ఆఖరు క్షణంలో ఎదురుగా వ్యవహరించడం ఆపార్టీకి తీరని అపవాదాన్ని తెచ్చిపెడుతున్నది. సభ్యులు శ్రీకాకుళం విశాఖజిల్లాల వారైనందున, విశాఖకు వ్యతిరేకంగా వోటుచేయలేక పోయారని చెప్పుకుంటారనుకున్నా, పార్టీనాయకుడు లచ్చన్నగారు తన నిజాయితీని శంకించుటకు ఆస్కారం లేకుండా చేయుటకైనా, విశాఖతీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా ఓటుచేసి వుండవలసింది. కేవలం విశాఖకు ఓటు చేసిన మాత్రాన లోక్‌పార్టీ గౌరవం తరిగిపోయేదేమీ లేదు. వున్నా తీర్మానం వీగిపోయి వుండేది.

విశాఖజిల్లా సభ్యులు- ముఖ్యంగా లోక్‌పార్టీవారు- ఆ తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేస్తే తమ నియోజక వర్గాలలో అన్‌పాపులర్ అవుతామని భయపడుటకే అవకాశంలేదు. ఇప్పటివరకు వార్తలు కనపడని నాయకులకు, యీనాడు- ఒకరిపై కక్షసాధించుటకు- అని కనపడిందంటే అందులోని చిత్తశుద్ధిని ఆ ప్రజలు మాత్రం అర్థంచేసుకోలేరా? పైపెచ్చు వెంటనే- 1954 ఏప్రిల్ కే- రాజధాని వాల్తేరుకు మారాలని ప్రతిపాదించిన తమ తీర్మానాన్ని కాంగ్రెస్‌వారు, ప్రకాశం వర్గీయులు వ్యతిరేకించారు కాబట్టి, వాల్తేరుకు రాజధాని మార్చాలనే వుద్దేశ్యం ఆ నాయకులకు లేదని, కాలహరణం కొరకు-లోక్‌పార్టీవారిని చిక్కులో పెట్టుటకు-తాము శ్రీకాకుళం విశాఖజిల్లాలలో పలుకుబడి, సంపాదించుకొనుటకు మాత్రమే యీ సూచన చేశారని ఆజిల్లాల లోక్‌పార్టీసభ్యులు ప్రజలకు నచ్చచెప్పుకొని వుండవచ్చు. ఈమాత్రం ఆలోచనను గూడా ప్రదర్శించలేక, పార్టీకి అప్రతిష్ట తెచ్చిపెట్టిన విశాఖ లోక్‌పార్టీసభ్యుల చర్యను ఖండిస్తున్నాము. ఈ అవ్యక్త విధానాన్ని అనుసరించేబదులు ముందే గౌరవంగా ప్రకాశంగారి ప్రకటనను అంగీకరించి వుండకూడదా?

ఆ నాలు క్లిష్టసమస్య వుదయించినపుడల్లా రంగాగారు యిచ్చుటుండదంలేదు. కర్నూలును పార్టీ అంగీకరించినపుడు వారు ఆంధ్రదేశంలో లేరు. అందువల్లనే ఆనాడు ఆ పొరపాటుచేయవలసివచ్చింది. తిరుగా చర్చకువచ్చిన యీనాడూ గూడా ఆయనలేరు. పార్టీనాయకుడు సమక్షములో వుండి పురిపించవలసిందా? వుత్పన్న మయ్యే సమస్యలపట్ల సముచితంగా వ్యవహరిస్తే బాగుంటుంది గాని, యీవిధంగా జరిగితే పార్టీ పూర్తిగా దెబ్బతినిపోతుంది. రంగాగారు తరచుగా ముఖ్యమైన సమయాల్లో అందుబాటులో వుండక పోవడం పార్టీదురదృష్టం. ఇకముందైనా ఇది సరిదిద్దుకోకుంటే ప్రమాదకరం.

విజయనగరం రాజా

గవర్నరు వుపన్యాసానికి సవరణలు పునస్సంపాదించుకున్న కమ్యూనిస్టులను, లోక్‌పార్టీవారిని నిందించిన విజయనగరంరాజా, ప్రాంతీయాభిమానం నుండి బయటపడలేక పోయారు. విశాఖ తీర్మానం వచ్చేవరకు, తటస్థంగా వుండిపోయి, ప్రభుత్వ సవరణకు తోడ్పడ్డారు. ఈయన యీ తటస్థ విధానం విజయవాడ - గుంటూరుకు ఓటుచేయదలచిన లోక్‌పార్టీ సభ్యులను బలహీనపరచివుంటుందని మా అభిప్రాయం. ఏమైనా రాజాగారుగూడా యీ విషయంలో తప్పటడుగు వేసినట్లే!

స్పీకరు చర్య

వాల్తేరు తీర్మానం నెగ్గిన తర్వాత, మరొక సవరణను అంగీకరించని స్పీకరు, ప్రధాన తీర్మానానికి ఏమాత్రం సంబంధించని, ప్రధాన తీర్మానానికి ప్రత్యక్షవిరోధంగావుండే మరొక సవరణను ఏవిధంగా అనుమతించారో ఆశ్చర్యంగావుంది. శాసనసభ నిబంధనలు ఏవిధంగా వున్నాయో ఏమో గాని, స్పీకరు యీ సవరణను ఆమోదించినందువల్లనే నేడు యీ అయోమయస్థితి కలిగింది.

కమ్యూనిస్టుల విమర్శ

రాజధాని ప్రశ్నలో కమ్యూనిస్టు నాగిరెడ్డి లోక్‌పార్టీని విమర్శిస్తున్నారు. కాని ఎప్పుడూ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకునే కమ్యూనిస్టుపార్టీ గవర్నరు వుపన్యాసానికి సవరణల నెందుకు వుపసంహరించుకుందో సంజాయిషీ చెప్పవలసి వుంటుంది. పదవిపై తమకు మమకారంలేకుంటే, శాసనసభ రద్దవుతుందనే భయంతో గవర్నరు వుపన్యాసానికి తెచ్చిన సవరణపై ఎందుకు నిలబడలేదు? మాట తెలియడంలో వెన్నక్కి సందర్భంలో కర్నూలును అంగీకరించడానికి గూడా నాగిరెడ్డి సిద్ధపడ్డాడంటే వీరి నిజాయితీ బండారం బయటపడుతున్నది! శాసనసభ్యత్వాలు పోతాయని భయపడి వెనకబారిన కమ్యూనిస్టులు, యితరులను నిందించబూనడం హాస్యాస్పదంగావుంటుంది.

—మా రాజకీయ పరిశీలకుడు.

[3 పేజీకొరవ]

ఇటీవల స్వంతకమతం ప్రయివేటు భూములను గురించి మద్రాసుహైకోర్టు ఫుల్‌బెంచి మద్రాసు ఎస్టేట్‌లాండ్ చట్టం సెక్షను 3 క్లాజు 10 న్నీ సెక్షను 185 లోని పదములలోపముల వల్ల రైతులకు వ్యతిరేకంగా తీర్పులుయిచ్చియున్నందున, అట్టిపదముల లోపములను సవరిస్తూ 1908 సం॥కు పూర్వం 12 సంవత్సరములు వరుసగా సేద్యంచేస్తూ వచ్చిన సేద్యంచేసిన భూములను మాత్రమే జమీందారుల అగ్రహారందారుల స్వంతకమతములుగా యెంచవలెనని.

1934-36 సంవత్సరముల ఇనాం సవరణ చట్టంప్రకారం ఎస్టేట్లుగా నిర్ణయింపబడిన అగ్రహారములనుగూడా రద్దుచేయుమా ఆయా గ్రామములలో రైత్వారీవిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని, ప్రభుత్వానికి రైతులకు మధ్యనున్న యీ దళారీవిధానమును రద్దుచేయాలని మహాసభవారు ప్రభుత్వమును కోరారు. —మా. వి.

నెల్లూరు జిల్లా వార్తలు

• విమర్శకుడు •

వీరారెడ్డి సత్రం

ఈ నెల్లూరు జిల్లా మంటపంబల్లె గ్రామం కోట పుట్టంరెడ్డి బలరామరెడ్డిగారి కుమారుడు సుందరరామిరెడ్డిగారు అయాచితముగా ఒక బ్లాకు కట్టించియున్నందుకు వారు సమర్పించి చరితార్థులైరి.

సత్రం రిపేర్లను గురించి డాక్టరు గురుస్వామి మొదలియార్ గారి తరఫున కంట్రాక్టరు లోకనాథంగారు రు 11,271 లకు ఎస్టిమేటు తయారుచేసి పంపినారట. ఆర్. డాల్. రెడ్డిగారి తరఫున కోరబడిన సత్యనారాయణ రెడ్డి అండ్ బ్రదర్సువారి ఎస్టిమేటును యింకా చేరలేదని తెలుస్తున్నది.

• • •

బియ్యం అక్రమ రవాణా

ఇటీవల తెనాలి, నెల్లూరునుంచి మద్రాసు వ్యాపారస్తులు లారీలపైన మద్రాసుకు బియ్యం రవాణా చేస్తుండగా సూళ్లూరుపేటవద్ద పోలీసులు పట్టుకున్నారని మేము వ్రాసినందుకు వ్యాపారస్తులకు మాపట్ల అన్యాయం జరిగినట్లు ఆక్షేపణలేవీనారు.

ఈ విషయం అధికారరీత్యా విచారించగా తెనాలినుండి బియ్యం మద్రాసు - ఆంధ్ర రెండు ప్రభుత్వాలవద్ద లైసెన్సు పొందకుండ ఒక మద్రాసు లైసెన్సుమీదనే రవాణా సాగిస్తుండడంవల్లను, లైసెన్సుల్లేకుండా ఆంధ్రలోగూడ చెల్లించి, లైసెన్సు క్లియరెన్సు సర్టిఫికేటు పొందవలసియుండడంవల్లను, యివి రెండూ లేకుండా రవాణా సాగిస్తున్నందున ప్రభుత్వం అడ్డగించిందని తెలుస్తున్నది. దొంగ వ్యాపారం సాగించడం చాలా అక్రమం. కావున అధికారులు యింతకంటే గట్టి చర్య జరపడం అవసరమనితోస్తుంది.

• • •

ధాన్యం ధరలు

పోత మొలగొలకులుధాన్యం పుట్టి రు 320/-లకు తగ్గిపోయింది. కొత్త ఐ. బి. 24 కొలకు వచ్చింది. కొత్తరకం 823 కొత్త ధాన్యం కొత్త ఆయి మార్కెటుకువచ్చింది. దీనిధరకూడ రు 230లు పలికినట్లు తెలుస్తున్నది. తెనాలి, కాకినాడలనుంచి మన్నగుస్తోటమంచి బియ్యం వస్తుండుటవల్ల పడిపోయినవి. బజారులో కట్టు 30 రూపాయలనుండి 44 రూ|| వరకు ధర పలికినవి. మధ్యతరగతి, పన్ను జనాలకు కావలసిన బియ్యము తగ్గుతేటుకు దొరకుకు

ప్రథమ ఆంధ్రపంచాయితీల మహాసభ

నెల్లూరులో డిసెంబరు 27, 28 తేదీలలో

నెల్లూరునందు డిసెంబరు 27, 28 తేదీలలో ప్రథమ ఆంధ్ర పంచాయితీల మహాసభ నెల్లూరు పురమందిరమున జరుగును. సభా ప్రారంభం స్థానిక పంచాయితీ కాలప్రాంతం జరుగును శ్రీ వి. తిమ్మారెడ్డిగారిచే జరుపబడును. 500 జనాభాలకు ప్రతి పంచాయితీ బోర్డున్నూ బోర్డుమెంబర్లలో ఒక ప్రతినిధిని పంపుటకు ప్రభుత్వం అనుమతించినది. యూనియను పంచాయితీ సభ్యత్వ రుసుము రు 5 లు పంపిన చెల్లింపు ప్రతినిధులను ఎన్నుకోవలెను. మహాసభనుద్దేశించి ప్రతినిధులకు నెల్లూరులో గారి పక్షాన ఏర్పాటు చేయబడినవి.

న్నందున కొంత పూరకమైనది.

కొత్త మొలగొలకులుధాన్యం విషయంలో యిదివరకు పడిపోయినదాన్ని చూచి రైతులు భయపడుతున్నారు. డబ్బు కట్టి కిరాణీ, సర్కారు కిస్తు వాయిదా లు సమీపిస్తున్నదాన్నిబట్టి రైతాంగం చాలా ఆందోళనపడుతున్నారు. కొత్తధాన్యం పుట్టి రు 240 లకు ఒప్పందం చుట్టూ వరి తగ్గుదేతలు బజారు లో తగుకున్నారని, కర్షకులు ఒక్కసారిగా భయపడుతున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈపరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ధాన్యానికి కనీసధరేటు నిర్ణయించి రైతుల వరకటికే తగిన సదుపాయం కలిగించి సామాన్యజనానికి ఆహార ధాన్యాలు అందు బాటులో వుండేటట్టు కేంద్రధనమీద ధాన్యం సేకరించి గోడౌనుల్లో పెట్టి అవసరమైనచర్యలు ప్రభుత్వం ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాము. కలెక్టరు రైతులను, కర్షకులను పిలిపించి విచారణచేసి అవసరమైనట్లు చేయుదురుగాక.

• • •

గవర్నరు రాక

ఆంధ్రగవర్నరు శ్రీ త్రివేదిగారు జనవరిలో నెల్లూరు వస్తున్నారు. 10,11,12,13 తేదీలు నెల్లూరుజిల్లాలో సంచరిస్తారు. ఇంకా నికరమైన కార్యక్రమం రాలేదు.

• • •

స్వర్గీయ ఘంటసాల బలరామయ్య స్మారక సభ

సుప్రసిద్ధ చిత్రనిర్మాత, దర్శకుడు, సినిమా పురిలో పేరెన్నికగన్న నటకుడు స్వర్గీయ ఘంటసాల బలరామయ్యగారి స్మారకసభ యీనెల 6 వ తేది ఆదివారం సాయంకాలం 4.30 గంటలకు టౌన్‌హాలులో జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయప్రార్థన.

• • •

కలరా

27 తేది కోవూరుతాలూకా మాకేరుంట పాడు యీనాటి చెంచుగాడికి కలరా తగిలి ఆ రాత్రింతా అక్కడనే పడివుండినాడనీ, మరుసటిరోజు వుదయం కలరా వార్త పొక్కే టప్పటికి చనిపోయి వున్నందున అక్కడ నే ధూపామీకం చేసివచ్చారని, బంధువులుగాని యితరులుగాని దిక్కులేక పోయారని తెలియపరుస్తున్నారు.

మన్నీ నెల్లూరు కలరా పెద్దలో రాత్రి వులాటి డాక్టరుగాని చీల్ నర్సుగాని వుండ దంటేదని, కలరా మందులు కొంగులను తెచ్చు కోమంటున్నారనికూడా రాయప్ప వ్రాస్తున్నారు. జిల్లా డాక్టరుగారు తగు వసతి కల్పించవలెననీ, అంబులెన్సు వాకలో ప్రాథమిక చికిత్సా పొర్యాలు కూర్పవలెననికూడా కోరుచున్నారు.

మనమంత్రుల జీతాలు

(1 వ పేజీకొరవ)

లకువచ్చి కలిసున్నందున, ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు పెరిగినవి. అందువల్ల దీనిని అవశ్యాన ప్రకటనగా ఎంచడంగాని, ఎంచుకుడంగాని వుండరాదు.

ఇప్పుడు మంత్రుల జీతాలకు 500 రు నిర్ణయించబడినవి పార్లమెంటరీ సెక్రెటరీలకు 500, ప్రధాన పార్లమెంటరీ సెక్రెటరీకి 600 జీతాలు వుంటాయి అంటే మంత్రికంటే, ప్రధాన పార్లమెంటరీ కార్యదర్శికి జీతమెక్కువన్నమాట స్పీకరుకుమాత్రం రూ 1000 లు. అసలు యీ వి, బీహారు రాష్ట్ర ల తో

బి. యస్‌సి. ఫలితాల్లో వి. ఆర్. కాలేజి ఆధిక్యత!

ఈ సెప్టెంబరులో జరిగిన బి. యస్‌సి. పరీక్షలకు, ఆంధ్ర యూనివర్శిటిలో కూర్చున్న 56 మందికిగా 31 మంది వుత్తీర్ణులయ్యారు. ఇందులో వి. ఆర్. కాలేజినుండి 14 మంది పోగా 12 మంది ప్యాసయ్యారు. సెప్టెంబరు ఫలితాల్లో ఫస్టు క్లాసు ఒక్కరికి రాలేదు.

గత ఏప్రెల్‌లో వి. ఆర్. కాలేజినుండి బి. యస్‌సి. పరీకలకు 16 మంది పోగా, 15 మంది వుత్తీర్ణులయ్యారు. ఇందులో యూనివర్శిటికి మొదటివాడుగా టి. వి. సుబ్బారావు అనే విద్యార్థి వుత్తీర్ణుడై బంగారుపతకాన్ని పొందాడు.

వి. ఆర్. కాలేజి యీ ఆధిక్యతకు శ్రీ కంభంపాటి రామిరెడ్డిగారి ప్రతిభ, ప్రత్యేక కృషి కారణమంటే అతిశయోక్తి గాదు!

పోలిస్తే, మన మంత్రుల జీతాలు ఎంతో తక్కువని చెప్పవచ్చు. యీ పి, బీహారు ల లో మంత్రులకు యిల్లు, కారు ఖర్చులకుగాక, జీతం రూ 1500 యిస్తారు. ఇల్లంటే ఫన్నిచరుగాక, తక్కిన అన్ని పరికరాలు - కంటు పాత్రలతో సహా. ఇక కారుకయ్యే ఖర్చంతా ప్రభుత్వానిదే.

కాని మన మంత్రులకిప్పుడు ఏర్పాటు చేసిన 1000 లో, 250 ఇంటిఅద్దెక్రింద మినహాయింపబడుతుంది. కారుకిచ్చే 250 అలవెన్సులో డ్రైవరుజీతం, పెట్రోలు, టాక్సుపను, రిపేరు రుసుములు అన్నీ భరించవలసివుంటుంది. మిగిలిన 500 రూపాయలలో ఇక కంట్రాక్టు, వృత్తివన్ను యిలాంటివిపోను యిక ఎంత మిగుల్తుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. పెద్ద కుటుంబాలున్న మంత్రులు ఏమిచేయవలసి వుంటుందో

సభ్యులు గమనించాలి. తమ జీతాలు పెరగకపోవడం ఒక్కరూ అగ్రింపుకు అంగీకరించలేదు.

మంత్రులకిచ్చే జీతాలలో ఏముంది? వారు బాధ్యతగా తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తే ప్రజల కెంతో వుపకారం జరుగుతుంది.

ప్రకటన

కార్యకర్తగారగు చక్కెరాల సుందరరామయ్య గతసంవత్సరమునుంచి నన్ను, నాబిడ్డలను యింటినుంచి వెళ్లగొట్టి మమ్ము పోషించక కష్టపెట్టుచున్నారు. కార్యకర్తగారికి పిత్రార్జితమైనభూములు విడవలూరు ఖండ్రికలో 90 సెంట్లు, నూ|| తా|| ఉదుకూరువారిపాలెంలో మున్నూరు 6 యెకరముల మాగాణి, కొంత మెట్టభూములున్నవి. కార్యకర్తగారు దుష్టస్నేహితము, దురలవాట్లవల్ల సదరుభూములను అమ్మజూపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మైనరు పిల్లకాయలు వున్నారు. కాబట్టి కార్యకర్తవిక్రయం చెల్లనేరదని తెలుపుచున్నాను.

—చక్కెరాల క్రిష్ణవేణమ్మ.
మిట్టపాళెం - నెల్లూరు తాలూకా.

కావలి డి|| ము|| కోర్టులో

ప్యాలు నె 423/1952 రు

మన్నెమెల రామిరెడ్డి —వాది.

కేసనపల్లి లక్ష్మమ్మగారా —ప్రతివాది.

యీ డెంబరులో యిందు క్రింద వివరించిన స్థిరాస్తిని యీ కోర్టువారి యెదుట 23-12-53 తేదీ యేలము వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

కావలితాలూకా మునుమూడి గ్రామంలో

(1) నె 661 రు కట్టా కొలు మాగాణి సర్వే నె 426/2 రు యు 0-38 ట్లు కిస్తు రు 2-0-0 లు గల భూమి సర్కారుపాట రూ 380-0-0 లు

(2) డిటో కట్టా కొలుమాగాణి సర్వే నె 430-2 యు 0-7 ట్లు కిస్తు రు 0-6-0 సర్కారుపాట రు 70-0-0 లు

—వి. వి. శేషగిరిరావు, వాదిఅడ్వకేటు.

1954 Model

National EKCO

Dry Battery Radio
Wooden Cabinet &
Lowest Battery drain

List Price Rs. 350/-

Distributors :

SAINATHAN & CO.,
Radio Sales & Service

TRUNK ROAD :: NELLORE

...జీవామృతం

ఆరోగ్యమునకు
బలమునకు

నరములకు బలం
నిచ్చు నుప్రసిద్ధ
"జీవామృతం"
శరీరమునకుపుష్టిని
కలుగజేసి యౌవ
వంతుని చేయును

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్, మద్రాసు 17.

మీ పశువులకు

మట్టెంపాడు బీడు

[దక్షిణం పాలెం]

వివరములకు:-

బంధువుల నరసింహమూర్తిగారు,

బి. ఏ. బి. యల్.

జవహర్‌లాల్ రోడ్డు — నెల్లూరు.

ప్రభాతప్రెస్-నెల్లూరు

లితోప్రింటింగ్

అన్ని రకముల అచ్చుపనులు

అందముగా చేయబడును.

రెడ్డి అండ్ కో

(రిజిష్టర్డు)

H. O. గోపాలపురం [తూర్పు గోదావరిజిల్లా]

కుష్టు — బొల్లి

సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు

కేటలాగు పుచితము.

— విజ్ఞప్తి —

మహాశయులారా!

నెల్లూరు మరియు చుట్టుప్రక్కల జిల్లాల వారి సౌకర్యార్థం మా బ్రాంచి ఆఫీసు నెల్లూరు పుకార్ల వీధిలో పెట్టియున్నాము. మా కంపెనీ ఔషధములు కేటలాగులో నిర్ణయించియుండు ధరలకే మా నెల్లూరు బ్రాంచిలోకూడా తగు సలహాలతో మా ఔషధములే విక్రయించబడును. మావద్ద శిక్షణపొందిన తగు అనుభవశాలి నెల్లూరు బ్రాంచి మేనేజరుగా నియమించి యున్నాము. కాన మా ఔషధములు కావలసినవారు పైబ్రాంచిలో పుచ్చుకొనుట లాభకరము. వృధాశ్రమ, ఖర్చులు తేకుండును.

BIRTH CONTROL

Rubber Goods for Ladies and Gents

GENTS.	Per. Doz.	Rs.	As.
Filo F. L	,, ,,	4	0
Silco U. S. A	,, ,,	5	4
Washable F. L.	,, ,,	7	8
Lightex British	,, ,,	8	4
Procox U. S. A	,, ,,	10	0
Crocodile F. L.	,, ,,	13	8
LADIES.			
Check Pessary	EACH	2	0
Neeto Tablets (Tube)	,,	3	0
Spongo Bell	,,	1	0
B. C. Jolly	,,	1	12

Women's most difficult problem solved. Puls caps (U. S. A.) in an unfailing cure for Female Irregularities and DELAYED MENSES for any reasons. Gives desired result 3 to 4 days Rs.6.

Puls Caps (Special) gives the desiring result within 24 hours. Rs. 10/-

Warning: On no account to be used in pregnancy as they cause abortion and miscarriage.

V. P. STORES (R. N. Z) P. B. 51, MEERUT.

సోంపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 251 of 1953.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మధురూడన పాలెచ్చందన జగద్దేవ రాజాబహద్దూరుగారుల గైరాలు —వాదులు.

గొజ్జ బల్లుగాడుల గైరాలు —ప్రతివాదులు.

3-వ ప్రతివాది అయిన గొజ్జ లచ్చన్నకు:-

(గొజ్జ బల్లుగాడి కుమారుడు — టెక్కలి తాలూకా, పల్లెపూరు కాపురస్థుడు.)

టెక్కలితాలూకా పల్లెపూరు గ్రామంలోని రెడ్డికోటలకే చేరుగల రు 4-25 లు విస్తీర్ణంగల వాదులగార్ల స్వంతభూమినుండి ప్రతివాదులను తొలగించి వాదులకు స్వాధీనముచేయించ కోరి యీ సెలవు దావా చేయబడినది. 3-వ ప్రతివాదికి దావానోటీసు నిమిత్తం 17-12-53 తేదికి వాయిదావడినది. ఆక్షేపణఉన్న ఆనాడు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరైతెలుపుకోవలెను.

—యం. కామేశ్వరరావు, వాదుల అడ్వకేట్.

ఙ్ఞ క్షీర బల ఙ్ఞ

పక్షవాతము — రక్తవాతము — కీళ్ళనొప్పులు

మున్నగు వాత వ్యాధులకు

డాక్టర్ సి. రామయ్యంగారు,

కిల్పాశ్రమము — నెల్లూరు.

కాకర్ల

కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణిడిపో.

మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, మదరివాతం, చచ్చు, తిమ్మెర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కుగల ఔషధము మాత్రమే వాడుడు. వ్యాధినివరము తెలుపుడు - యింతకుమించినది ప్రపంచంలో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7-0-0 లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.

"ఆయుర్వేదకేసరి" - "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.

పక్షవాతస్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేదప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd,.)

పిల్లల లివర్ ఈ ప్లీహ వ్యాధులను నివారించును.

డాక్టరు పిళ్ళా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు 4. ఫోను నెం 85254 రు.

బ్రాంచి:- 7, పారంగపాణికోవిల వీధి — కుంభకోణము.

☞ అన్ని మందుల షాపులలోను దొరుకును

★ ★ ★ పల్లెటూళ్ళు ★ ★ ★

[2వ పేజీకొరవ]

న్నాదని, యీ అవకతవకలను పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు విచారించి రాజాపాలెం కసైరా గ్రామాలకుకూడా ఓడిలి బీట్ పోస్టుమేనులచే ఉత్తరాలు బట్వాడా చేయించేట్లు చేయాలని ఆ ప్రాంతవాసులు గోలపెడుతున్నారండి—

* * *

కాళహస్తి-సూళూరు పేటరోడ్డు

"ధ్వాన్నపు స్థితి" 'పైరిగి బస్సుప్రయాణాలు సాధ్యం కావడంలేదు. ఒకదఫా బస్సు పడితే వెంటనే గిరికెలు పెట్టడమే కర్తాలిసింకే! ప్రసవవేదన అనుభవించే గర్భిణీ స్త్రీ యీ రోడ్డులో బస్సులేక బండిప్రయాణంచేస్తే తక్షణం ప్రసవించక తప్పదు. యీరోడ్డు స్థితి విచారించే నాథుడే కనుపించడంలేదు. కాళహస్తినుంచి ఎన్నికైన ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంజీవరెడ్డిగారైనా కాళహస్తి-సూళూరుపేట రోడ్డు దుస్థితిని విచారించి ఆ ప్రాంతీయుల వెంగ ఆలకిస్తారని ఆశించవచ్చునా?

—ఆర్. యం. అంజనేయులు.

* * *

పెదచెరుకూరు ఉపాధ్యాయ సంఘ వార్షికోత్సవం

నెల్లూరుతాలూకా పెదచెరుకూరు కేంద్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ వార్షికోత్సవం అనంతపురం డివిజనల్ యిన్స్పెక్టరు శ్రీ యల్. బుల్లెయ్య బి. ఏ (ఆనర్స్) గారి అధ్యక్షత ముదగత 15 తేది జయప్రదంగా జరిగింది. తేనీటివిందు, ఛాయాగ్రహణం యిత్యాది కార్యక్రమం ముగిసిన పిదప శ్రీ అలిలి మల్లికార్జునయ్యగారు ప్రకాశంపై పద్యములను శ్రావ్యంగా చదివిరి. జిల్లాబోర్డు విద్యాశాఖాధికారి యన్. వెంకటరాజుగారు పాఠశాలా నిర్వహణము, ఉపాధ్యాయుల విధులనుగూర్చి ప్రబోధించిరి. వల్లెపాడు బేసిక్ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ బి స్వామిదాస్‌గారు. బేసిక్ విద్యా విధాన విశిష్టతను వివరించిరి. నెల్లూరు రేంజి విద్యాధికారి జి. మల్లికార్జునంగారు "శిశుమన స్తత్వము, ఆధారవిద్య, ఆటలు వాటి పరస్పర సంబంధములనుగూర్చి చక్కగ ఉపన్యసించిరి. తర్వాత అధ్యక్షులు బుల్లయ్యగారు నూతన ప్రాథమిక విద్యావిధానము, దాని ఆశయం, ఉపయోగములనుగూర్చి గంభీరముగా మాట్లాడిరి.

ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు కృష్ణరాయబారము, పారిజాతాపహరణము మొదలగు నాటకములందలి కొన్ని రంగములను రమ్యముగ ప్రదర్శించిరి.

రాత్రి శ్రీ మనుబోలు ఆదినారాయణరెడ్డిగారు అతిథులకు కమ్మనివిందు గావించిరి. ఈ మహాసభల విజయానికి ఎక్కువగా తోడ్పడ్డ ఆదినారాయణరెడ్డిగారికి, తదితర పెద్దలకు మా అభినందనములు.

—మిడుతూరు నాగేశ్వరరావు.

* * *

లేబూరు బ్రాంచిరోడ్డు

నెల్లూరుతాలూకా లేబూరు బ్రాంచిరోడ్డు అధోగతిలో వుంది. ఎన్నిసార్లు విన్నవించుకున్నా ఆలకించే నాధుడులేడు. దీని కంట్రాక్టరెవరో ఎవరికీ తెలియదు. జిల్లాబోర్డు స్పెషల్ ఆఫీసరుగారైనా యీరోడ్డుకు మోక్షం కలుగజేస్తారని ఆశించవచ్చునా?

లేబూరు. —చిరతనూరు సుబ్రహ్మణ్యం.

* * *

మజ్జిపూడి గ్రంథాలయవార్షికోత్సవం

పాతలితాలూకా మజ్జిపూడి గ్రామంలో

నెల్లూరి పుస్తకభాండాగార అష్టమ వార్షికోత్సవ మహాసభ గత్రి పర్కారాయణ అధ్యక్షతన జరిగింది. నూతన సంవత్సరానికి శ్రీ కంచా సుబ్బారావుగారిని అధ్యక్షులుగా, మూలపాటి సుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్టిగారిని కార్యదర్శిగాను ఇంకా 13 మందితోటి కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది. —మామ సుబ్రహ్మణ్యంశ్రేష్టి.

* * *

బద్వేలిలో బ్రాంచిపోస్టాఫీసు

పెంకవపాలెం, బక్కేలి, పీసూరుపాలెం, కట్టవపల్లి, కొలమకూరు గ్రామాలకు పోస్టల్ సౌకర్యం లేకేలేదు. మూడుకోసులదూరంనుంచి తాలూకు మైసూరువచ్చి వారానికి రెండుసార్లు బట్వాడా చేయాలంటే దుస్సాధ్యం. కాబట్టి పోస్టల్ అధికారులు యీగ్రామాల ప్రజలసౌకర్యం కొరకు మున్నంది బద్వేలిలో బ్రాంచిపోస్టాఫీసు పెట్టదలగోరు.

వాసిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి

* * *

వంటికి నిప్పంటించుకొని కావలిలో ఆత్మహత్య

15 తేది కావలిలో హిందూమిలిటరీహోటలుప్రక్క జావ్వలపిన్నె కన్నయ్యభార్య సకోజనమ్మ గృహాధిపత్యంవల్ల కిరసనాయిల్ గుడ్డలకు తడిపి నిప్పంటించుకొని బాధలకు ఓర్వలేక పెద్దకేక వేయగా ఇరుగుపొరుగువారు వచ్చి నెల్లూరి ఆస్పత్రిలో చేర్చగా మరణించింది. జీవితంపై విరక్తికల్గి యీపనికి పూనుకున్నట్లు మరణవాఙ్మూలం యిచ్చిందట. ఈ సంవత్సరం యిలాటి ఆత్మహత్యలు ఎక్కువగా వున్నాయని కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిని నిరోధించాలని మద్దూరు చిన్నారెడ్డిగారు కోరుతున్నారు.

పంచాంగం

రాజకీయము

9-12.53 తేదీ మొదలు 28-1.54 తేదీ వరకు కుజ కేతులేక రాశియందు కలసి సంచరించుచుండుటచేతను తీవ్ర కలహములు ఏర్పడునని చెప్పియున్నది.

జ్యేష్ఠకార్తె

1953 డిశంబరు 2 తేది బుధవారం రాత్రి 9 గంటలకు కటక జలరాశిలో ప్రవేశించును, పూర్ణ జలరాశి, అతివృష్టి.

డిశంబరు తిధులు

5 శని	చతుర్దశి	ప	2.20	గం. ని.
	విశాఖ	ఉ	6.20	,,
6 ఆది ●	అమావాశ్య	ప	8-26	,,
	అనూరాధ	ఉ	8. 8	,,
7 సోమ	మార్గశిర్ష శుక్ల పాడ్యమి			
		సా	4. 1	,,
	జ్యేష్ఠ	ఉ	9. 9	,,
8 మంగళ	విదియ	సా	4. 8	,,
	మూల	ఉ	10. 9	,,
9 బుధ	తదియ	ప	3-46	,,
	పూర్వాషాఢ	ఉ	10.28	,,
10 గురు	చవితి	ప	2.58	,,
	ఉత్తరాషాఢ	ఉ	10.19	,,
11 శుక్ర	పంచమి	ప	11.47	,,
	శ్రవణం	ఉ	8.41	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

కవి యడవల్లి కథనం

ఇదేమిటా తెలుగు తమిళ భేదంగాదు; తత్సంబంధమైన సమస్యాగాదు!

నరసూపై అభాండాల వివరణ

కలుసుకుందాం అని అనుకున్న ప్రకారం నేను నర్సూస్టుడియోలోకి వెళ్ళి – డైరెక్టర్ ఏ. యస్. ఏ. స్వామిగారిని కలుసుకున్నాను. ఒంట్లో కొంచెం నలతగా వున్న కారణాన కవి, శ్రీ వేపులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి గారు రాలేదు. మాతో మా బ్రహ్మన్ని కూడా తీసుకువెళ్లేను.

“తమిళ చిత్రంలో తెలుగురచయిత అనర్థాలు” అన్న యడవల్లి కథనం – నర్సూ స్టుడియోలో వుంటూన్న చాలామందిని ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసింది. ఈ పేరుగల రచన 13–11–53 వ తేదీన జమీన్ రైతు ప్రచురించింది. ఆ రచనమీద బాధ్యతగల వ్యక్తులు అభిప్రాయాల్ని ప్రచురించాల్సిన బాధ్యతని పురస్కరించుకొని వాటిని ఇక్కడ ప్రకటిస్తున్నాను.

“ఈ రచనలో యడవల్లి – ‘తమిళకవి కాదు ఈ చిత్రానికి సంభాషణలు వ్రాసింది’ అని చెప్పాడు. నేను పద్దెనిమిది చిత్రాలకి ఇంతవరకూ సంభాషణలు వ్రాశాను. ఈచిత్రం సంస్థామ్మిదవదన్న మాట. తమిళ ప్రఖ్యాత సినిమాకవులు ముగ్గురిలోను నేనొకణ్ణి. మిగిలిన యిద్దరూ అన్నాదొరై, కరుణానిధులు. దర్శకుడిగారంటే – తమిళ ప్రేక్షకులు నన్ను కవిగానే ఎక్కువ పరిగణిస్తారు. నేనెవరో, నేనేమిటో తెలుసుకోకుండా యడవల్లి వ్యవహరించడం ఎంత వింతగా ఉందో చూడండి”

అన్నాడు డైరెక్టర్ ఏ. యస్. ఏ. స్వామి. నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

“అరవ మాతృకని భాషాభావాలతో సహా తర్జుమా కావాలని నేనెన్నడూ అనలేదు. అరవమూలానా, కాని అతనే మక్కీకిమక్కీ అనువాదాన్ని యిచ్చాడు. ఆ అనువాదం ఎలా ఉందో మీరే చూడండి.

“మన్నాళుం మహారాజన్” ఇదీ తమిళంలో నేను వ్రాసిన ఒక డైలాగ్. దీనికి తెలుగులో యడవల్లి ఏమి వ్రాశాడో చూడండి అని డైలాగ్స్ చూపించారు.

అందులో “మట్టినేల మారాజుల మహారాజా” అని వుంది.

“పైకి చదువు” అన్నాడు మా బ్రహ్మం. చదివేను.

“మన్నాళుం మహారాజన్” అంటే Ruler of The Land అని” అర్థం అన్నారు స్వామి.

“భూపతి అనికాని, భూపాలా అనికాని అంటే సరిపోయేదిగా” అన్నాను.

“ఇంకో డైలాగ్ చూడండి.” “నిన్నే నమ్ముకున్నాను అని చెప్తూ నాయకి “కంట్యూవిడాతే” అంటుంది తమిళంలో అది ఒక (Phraze) ఫ్రేజ్. దాన్ని తెలుగులోకి ఎలా అనువదించాడో చూడండి.

తెలుగు అసిస్టెంట్ విశ్వనాథంగారు ఇలా చదివి వినిపించారు “చెయ్యి వదలవద్దు” అని. “నిన్నే నమ్ముకున్నాను. నడిసముద్రంలో ఒదిలేస్తావా?” అని ఉండాలికదండీ అన్నారు విశ్వనాథంగారు. ఫ్రేజ్‌లోని పదాల్ని విడదీసి తెలుగులోకి అనువదిస్తారా?

“సెట్స్‌మీద ఈ డైలాగ్‌ని చెప్తూ నటి నవ్వుతూంటే ఆశ్చర్యపోయాన్నేను. తమిళ్ డైలాగ్ చెప్తూన్నప్పుడు ఉన్న భావం తెలుగు డైలాగ్ చెప్పేటప్పుడు నటీనటుల్లో కనిపించేది కాదు. ఉదాహరణలు చెప్పాలంటే చాలా ఉంటాయి. ఈ డైలాగ్స్ చదువుకోండి. మీకే తెలుస్తుంది.” అని ఫైల్ నాముందు పడేశారు.

“తెలుగు భాషని నేను కించపరచావని చెప్పాడతను. పరభాషాసహనం లేని వాణ్ణిగా ఎందుకు చిత్రించాడో నన్ను? “రాజా” బదులులేని డైలాగ్ అని నేననలేదు “రాజా” అన్న పదాన్ని పదేపదే ఉపయోగించక కొత్త కొత్త పదాల్ని ఉపయోగించమన్నాను. మా భావంలో పదాలు లేవని అతనే అనేవాడు.

చిత్రజగత్

★

‘వంల్వార్’

కావాలంటే సెట్స్‌మీదున్న ఎవర్నయినా అడిగి నిర్ధారణ చేసుకోండి. పైగా ఆత్రేయ విషయంలో మరోవిధంగా చెప్పారుమీతో. ఆత్రేయమీద నాకు గౌరవం వుంది. అతని రచనలమీద నాకు సదభిప్రాయమే ఉంది. “ఆత్రేయ వస్తే నేను వెళ్లిపోతానన్నాడు స్వామి” అని చెప్పాడు యడవల్లి.

“..............”

అక్కడేవున్న కుటుంబరావు ఆమాట స్వామిగారు అనలేదని చెప్పాడు. ఆ సమయంలో అక్కడే ఉన్నాననికూడా అన్నాడు.

“కృష్ణశాస్త్రి గారిపేరు యడవల్లి సజెస్టు చెయ్యలేదు. నర్సూతనని తెలుగువర్షన్ డైరెక్టు చెయ్యమన్నాడని యడవల్లి చెప్పాడు. అదీ నిజంకాదు. ఎక్స్ట్రాస్ దగ్గరనుంచీ అరవవాళ్లే అంటున్నాడు. ఎక్స్ట్రాస్‌ని అలాఉంచండి. ఈ చిత్రంలో నాయకి కృష్ణకుమారి అరవయువతా? ముఖ్యులు కృష్ణమూర్తి, యస్. వి. రంగారావు తమిళనటులేనా?” అని ఎదురుప్రశ్న వేశారు స్వామి.

విశ్వనాథంగారూ, కుటుంబరావూ మాట్లాడుతూ తెలుగు, తమిళ భేదాలు అసలు రావడంలేదని, నర్సూఅయ్యర్ గారూ, స్వామిగారూ తమిళులూ కూడా చాలా సోదర భావంతో తెలుగులతో కలిసి వ్యవహరిస్తున్నారని చెప్పారు. సెట్స్‌మీద తమకే డైలాగ్ తప్పుగా గోచరిస్తే – డైరెక్టర్ ముందు నిర్భయంగా దానిని గురించి మాట్లాడతామనీ, అది నిజంగా తప్పయితే దానిని డైరెక్టర్ సవరించుకుంటాడనీ, తప్పుకాకపోతే దానిని అలా ఎందుకు చేసిందీ వివరించి మాట్లాడతాడనీ కుటుంబరావు అన్నారు, దర్శకుణ్ణి అన్న దర్పం కాని, దంభంకాని, గర్వంకాని ఆయనకిలేవు అనికూడా అన్నారు.

“నిజం చెప్పాలంటే యడవల్లి రాతకామా నిశ్చలేదు. అతని భవిష్యత్తుకి మచ్చలేకుండా ఉండాలన్న సదుద్దేశంతో “రాతకామా” పేరిట అతన్ని తొలగించేశారు నర్సూ స్టూడియోవారు.

అన్నారు శ్రీ స్వామి.

ఇంతలో యడవల్లి వ్రాసిన పాటలపైకి పోయింది నాకన్ను.

“మనసున నిలిచిన మన్మథుడతడే,
మదిలో నిండినమారుతడే”

దీనికి అర్థంచెప్పండి అన్నారెవరో.

చాలాసేపు ఆలోచించాను.

నిజానికి దీనిభావంకాని అర్థంకాని నాకు స్ఫురించలేదు.

సంభాషణలు అయిదారుసీనుల్ని చదివేను. ఆసీన్లలోని కొన్ని కొన్ని డైలాగుల్ని అరవంలో చెప్పి – తెలుగులో అవెల్లావున్నాయో చూడమనిచెప్పారు స్వామి. విరుద్ధంగానూ విచిత్రంగానూ వున్నాయి.

“ఇదిగో యడవల్లి రచించిన అరవై కాల్డుసీనులూ. చదవండి. అంతస్థునీ, విలువనీ చూడండి” అన్నారు స్వామిగారు.

నేను సంభాషణలు చదువుతున్నాను.

“నిత్యం సెట్స్‌మీద డైరెక్టర్‌కీ, తనకీ సంఘర్షణ జరుగుతోందని ఒకచోట అన్నాడు. ఇంకోచోట తనకి గొడ్డోగొప్ప ఆత్మాభిమానం వుందంటాడు. అంత ఆత్మాభిమానం వున్నవాడు ఇంతకాలం మాతో ఇక్కడ ఎలావుండగలిగేడు?” అన్నారు స్వామి.

“నాతరపునుంచి స్త్రీశక్తుల ప్రాబల్యం లేదు” ఈ ప్రాబల్యంవల్లనేనా రచయితలందరూ బుకింగ్స్ సంపాదిస్తున్నది? కృష్ణశాస్త్రి గారితో కొంతకాలం కలిసిపనిచేసినవ్యక్తి ఆయనకి ఇచ్చేగౌరవం ఇదేనా?”

అనికూడా స్వామిగారన్నారు.

టంగ్ టంగ్‌న మాడుకొట్టింది.

ఎక్కువవా భోజనం చెయ్యలేదు. “మాతో వున్న యడవల్లి, మామీద కొన్ని అభాండాలను వేశాడు. వాటినిజాలను మీకుచెప్పేం. మీ యిష్టం.” అన్నారాయన.

“మళ్లీ కలుస్తాను” అని బయల్దేరి వచ్చేశాను నేనూ మా బ్రహ్మమూ.

అంతా ఒక్కసారి సింహావలోకనం చేసి చూస్తే నాకు తోచింది ఒక్కటే. ఒక ప్రాదేశిక సంస్థ ఒకరచయితని తొలగించింది. లేదా అతనన్నట్లు, అతని రాతకామాని ఒప్పుకుంది. అంతేతప్ప ఎవరో అన్నట్లు ఇదేమీ తమిళ తెలుగుభేదంకాదు. తత్సంబంధమైన సమస్యకాదు. ప్రత్యేకత తెలిపే ప్రయత్నమూకాదు. నర్సూప్రొడక్షన్సు, దాని దర్శకుణ్ణీ, దానిచిత్రాన్నీ వీధిలో పెట్టాలన్న వుద్దేశమూ కాదు. వేపులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారిని నేను పదిహేనేళ్లనుంచీ ఎరుగుదును. ఆయన్ని అవమానించడమూ నా అభిమతం కాదు.

నన్ను తప్పుగా అర్థంచేసుకున్నవార్లు తప్పు ఎన్నుగురించి వేదంగా అనుకోరు. ఇంతకంటె ఎక్కువ చెప్పడం అనవసరం. దీని ఇంతటితో ముగింపు చేస్తున్నాను.

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్నూ బలమున్నూ
ఆరోగ్యమునిచ్చును

కుష్ఠు — బొల్లి
వగైరా మేహమచ్చలు – సెగ – సవాయి
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
క్యాటలాగు ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి అండ్ కో., [రిజిష్టర్డు]
“ఆయుర్వేదాశ్రమము”
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

యోగ రత్నాకరము
ఆయురారోగ్యముల కోరువారందరు చదువదగినది
ప్రథమ - ద్వితీయసంపుటములు రు 13 లు.
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు
దండువారివీధి – నెల్లూరు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు
చేయబడి యున్నవి. లేనిచో ఆర్డరుయిస్తే
వెంటనే చేసియివ్వబడును

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
(Trade Mark No 154754)
మామందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది.
ఆ వ్యాధినుండి మిమ్ములవిముక్తిచేస్తుంది
దిగులుపడవలదు. వారంమందు రు 7 లు.
బొమ్మా జితేంద్రి
(బొమ్మా కేశవులు కుమారులు) నెల్లూరు.

గనోక్విన్
అన్ని సెగలకు గంటలలోగుణము
ఈశ్వర ఫార్మసీ రాజమండ్రి

నెల్లూరోజిల్లో ఐదుసార్లు మంత్రివర్గ సమావేశాలు!

ఆంధ్రలో ఆఫీసర్ల నియామకం

శ్రీ నూ ట్ల్యా రు వరసరాజు గారిని అడ్వొకేట్ జనరల్ గాను, పి. సత్యనారాయణరాజు గారిని ప్రభుత్వ ప్లీడరు గాను, హైకోర్టులో వెంకటకేశవులపతిగారిని అడిషనల్ గవర్నమెంటు ప్లీడరు గాను, శ్రీ టి. మునిశన్న య్యగారు గారిని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు గా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం నియమించింది. వరసరాజు గారు యింకెల కొన్ని సంవత్సరాలుగా న్యాయవాదవృత్తిలో మద్రాసు బారులో రాణించిన ప్రముఖులలో నొకరు. వారు అడ్వొకేట్ జనరల్ పదవికి తగినవారనుటలో సందేహంలేదు. శిక్షణనివ్వడంలో నిష్ణాతుడైన మంత్రి విశ్వనాథంగారి శిఫారస్సు ఫలితంగా ఈ నియామకం జరిగిందట. అడ్వొకేట్ జనరల్ పదవికి ప్రకాశంగారు అభిమాని, సన్నిహితుడైన కేరి పలకరిసోదరుడు మల్లికార్జునుణ్ణి కూడా ప్రకాశంగారిద్వారా ప్రయత్నించారు కాని రెండవ శ్రేణి లాయరైనందున వారి ఆశ ఫలించలేదు. పి. సత్యనారాయణరాజు గారు యింతకుపూర్వం సమిష్టి మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే ప్రభుత్వప్లీడరుగా వుండియున్నందున నూతనాంధ్ర రాష్ట్రానికి కూడా ప్రభుత్వప్లీడర య్యారు. ఇక నెల్లూరువాస్తవ్యుడు స్వర్గీయ హైకోర్టులో చంగయ్య పంతులు గారి కుమారుడు, భారత పురావస్తుశాఖ ముద్ర సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణయ్య అల్లుడైన కేశవులపతి స్థానబలిమిబల్లన వారి అర్హతద్వారా అడిషనల్ గవర్నమెంటు ప్లీడరుగా ఎన్నిక కావడంలో ఆశ్చర్యం లేదుకూడా. శ్రీ టి. మునిశన్నయ్య నాయుడు మద్రాసురాష్ట్ర మాజీ పరిధ మ ప్రధాన స్వర్గీయ మునుస్వామినాయుడి గారి అల్లుడు, చిత్తూరుజిల్లావాసి. మద్రాసులో ప్రముఖ న్యాయవాదులలో ఒకరుగా పేరుపొందిరి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పదవికి అర్హతకల్గినవాడే కిరి అర్హతలతోడు సంజీవరెడ్డి, విశ్వనాథంగారు పరిశ్రమించుటవలన ఈ పదవి లభించింది. ముఖ్యంగా వీరు ప్రాసిక్యూటరుపదవిని సంపాదించగలిగిరి. యీపదవికి బారిష్టర్ బసిరెడ్డికూడా ప్రయత్నించారుకాని గ్రహబలం చాలలేదు. మాజీమంత్రి గారు రంగారెడ్డికూడ దీనికి ప్రయత్నించి విఫలుడయ్యాడని వినికిడి.

❊

కర్నూలులో ఉద్రిక్తవాతావరణం

రాజధాని కర్నూలునుంచి విజయవాడ, గుంటూరుకు మార్చాలని గవర్నర్ ప్రసంగానికి ప్రతిపక్ష శాసనసభ్యులు సవరణలు ప్రతిపాదించుటతో కర్నూలులో వుద్రిక్తవాతావరణం బయలుదేరింది. కర్నూలుపట్టణంలో హర్తాళ్ సాగించబడింది. నాల్గయిదు వేలమంది ప్రజలు రాజధాని రగడ ప్రదర్శనాలలో పాల్గొన్నారు. విద్యార్థులు గుత్తివద్ద బొంబే ఎక్స్‌ప్రెస్‌ను, నంద్యాలలో హుబ్లీ - బెజవాడ ప్యాసింజరు బండ్లను ఆపి రైల్వేస్టేషన్లవద్ద నిరాహారాలు చేశారు. సంజీవరెడ్డి తగిన పోలీసు బందోబస్తులు చేయబడుతాయని ప్రకటించినా వాటుకఏర్పాటు చేయబడిన పోలీసుబందోబస్తు వుద్రిక్త పరిస్థితులను కుదుటపరచలేకపోయింది.

27 తేది పరిస్థితులు విషమించి ప్రదర్శకులు శాసనసభ్యులపై అఘాయిత్యాని కొడిగట్టారు. లక్ష్మీ గ్రామస్థులు వాహిలాల గోపాలకృష్ణయ్యను బూతులు తిట్టి, అంగవస్త్రం లాగివేసి, రాళ్లతో రువ్వి కొట్టుగా ప్రవర్తించారు. గోపాలకృష్ణయ్య నుదుటపై చిన్న గాయం యేర్పడింది. కమ్యూనిస్టు శాసన

సభ్యుడు చండ్ర పుల్లారెడ్డి తండ్రిగారి కళ్లెల రొడ్డిపైన దాడిచేసి కళ్లెలను చిందరవందర చేశారు. వి. పో. సభ్యుడు కీర్తన్నగారిపై చెయిచేసుకున్నారు. పడింపల్లి నరసింహారావు గారిని ఆపారు. శ్రీ కుయ్యూరు కుమారరాజా గారి కారునుఆపి దానిపై వుమ్మివేశారు. స్పీకరు గారి కారును ఆపి చుట్టుముట్టారు. ఇతరుల కారులనుకూడా ఆపి అందులోవున్న వారిని ప్రశ్నలు

అడిగారు. ఈ వుద్రిక్తవాతావరణం సభ్యులను భయభ్రాంతులను చేయనుంది. సత్యాగ్రహచర్యలతో గడంగడా మని వాయుకంటి శంకరరెడ్డి అధ్యక్షతన రాజధాని కార్యాచరణ సంఘం ప్రకటించడం ఆశ్చర్యజనకం. శంకరరెడ్డిలాంటి పెద్ద వ్యక్తులుకూడా వుద్రేకాలకు లొచ్చిపోతున్నారంటే అది వాంఛనీయం కాదు. కర్నూలు నిరోధ జనవర్గ శాసనసభ్యులైవుండి పరిస్థితుల శక్తికి లొంగిపోవడం తప్పు కదా. గోదావరి

కర్నూలు: వార్తలు వ్యాఖ్యలు

జిల్లా రాయలసీమవారు అని తెలిసికొన్న మీదట చేసి వదలిపెట్టారు. నాగిరెడ్డి దొరికియుంటే పీడించేసేవారు. గుత్తినుంచి మద్రాసు దినపత్రికలను తీసుకవస్తున్న లర్రీలనాపి పత్రికలన్నిటినీ తగులబెట్టారు. శాసనసభ్యులపై అఘాయిత్యం జరిగినందుకు, సకాలంలో తగినపోలీసు బందోబస్తు చర్యలు తీసుకోలేకపోయినందుకు ముఖ్యమంత్రి శాసనసభలో క్షమాపణ కోరి, యీ సంఘటనలపై పూర్తివిచారణ జరిపిస్తానని ప్రకటించారు.

ఈ దుష్సంఘటనలకు కర్నూలు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యకర్తలసమావేశంలో మంత్రి సంజీవయ్య, అల్లూరి సత్యనారాయణరాజు, పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారలు కర్నూలునుండి రాజధాని మార్పుగానివ్వకుండేందుకు పకడ్బందీగా అంతట్లను పోగుచెయ్యాలని చేసిన వుద్రిక్తపుఉపన్యాసాలే కారణం. ఒకవైపు కర్నూలులో 144 సెక్షన్ అమలులో వుండగా సంజీవరెడ్డి, కళా వెంకట్రావు గారలు 144 వుల్లంఘించి సభలు జరిపేటంత అవకాశంలో వడి ఆలస్యంగా కఠిన చర్యగా నాదాసుపద్దారనే

జిల్లా పర్యటనలో మంత్రి తిమ్మారెడ్డి రాయలసీమ విడిపోయి మద్రాసులో చేరుతామని చెప్పినప్పుడు గోదావరివారలు రెచ్చిపోయివుంటే పరిస్థితులు విషమించివుండేవికదా? ఈ ప్రాంతీయ వైమనస్యాలకు అడ్డుకట్టకపోతే వచ్చిన రాష్ట్రం అధోగతిపాలు గాకతప్పదు.

❊

ప్రథమశాసనసభసమావేశవిశేషాలు

23 తేదీ ప్రారంభమైన శాసనసభ మొదటి మూడురోజులూ సభ్యుల ప్రమాణస్వీకరణ, స్పీకరు డిప్యూటీ స్పీకరుల ఎన్నిక, స్టేట్ కౌన్సిల్ సభ్యుల ఎన్నికలు గవర్నరు ప్రసంగం వాదోపవాదాలో ప్రశాంతంగా వుండినవి. కాని రాజధానిమార్పు ప్రస్తావన గవర్నరు ప్రసంగానికి సవరణల రూపేణా వచ్చినప్పుడు శాసనసభలోపల, బయటా పరిస్థితులు క్షుభించి, కల్లోల వాతావరణం ఏర్పడింది. గవర్నరు ప్రసంగానికి దాదాపు 280 సవరణలు ప్రతిపాదించబడినవి. ముఖ్యంగా రాజధానిపై కమ్యూనిస్టులు, ఫార్వర్డ్ పార్టీ, స్వతంత్రులు, వ్యతిరేక కాంగ్రెసు సభ్యులు తాము ప్రతిపాదించిన

సవరణలపై చర్చలు ప్రారంభించేటప్పటికి ఆంధ్ర శాసనసభ రాజకీయ కురుక్షేత్రంగా మారినది కదా, గోపాలరెడ్డిసహా కారంపలపాలలో ప్రభుత్వపక్షం, బసవ పున్నయ్య, చండ్రపుల్లారెడ్డిలతో కమ్యూనిస్టులు యెత్తులపై యెత్తులతో కదురుకు పక్షాలను సమర్థంగా నడిపించారు. ఆగ్రహం మండ్రలు, 23 మంది రాయలసీమ శాసనసభ్యులు రాజీనామా చేస్తారనే బెదిరింపు - ప్రయత్నాలు సాగినవి. ప్రకాశంపంతులు రాజీప్రయత్నాలు సాగించి 1956 అక్టోబరు తర్వాత విజయవాడ గుంటూరులో - నాల్గేళ్లలో రాజధాని తరలి స్తామని కొత్త ప్రతిపాదన చేశారు. ప్రభుత్వ ప్రతిష్టంభనమండి తప్పించుకోడానికి గవర్నరు ప్రసంగంపై అభినందన తీర్మానం ఆమోదిస్తే రాజధానిసమస్యపై చర్చజరగడానికి సోమవారం 30 తేదీ అవధి కారిడిస్తాన్ని నిర్ణయించడానికి మంత్రివర్గం అంగీకరించింది. రాజీగా అభినందన తీర్మానం నెగ్గింది. సవరణలన్నీ అనధికార తీర్మానాలుగా అంగీకరించుటకు స్పీకరు అంగీకరించారు.

కాని అనుకోని విధముగా ప్రభుత్వ పక్షాన్నుంచే 1956 అక్టోబరుతరువాత రాజధాని కర్నూలునుంచి తర్వాత తీసుకువెళ్ళటాన్ని శాశ్వత రాజధానిగా ఏర్పాటుచేయాలనే తీర్మానం ప్రతిపాదించబడింది. అన్ని తీర్మానాలను కొలటు చేశారు. ప్రభుత్వ తీర్మానానికే ప్రథమస్థానం లభించింది. మిగతా తీర్మానాలను ప్రభుత్వపక్ష తీర్మానానికి సవరణలుగా ప్రతిపాదించుటకు స్పీకరు అంగీకరించారు. అన్ని సవరణలు విరమించబడి రాజధాని సమస్యపై కదకు 20 సవరణలే నిల్చినవి. యేడు గంటలసేపు చర్చజరిగింది. అందులో కొక్కొండ లక్ష్మీనరసింహంగారి, పోతరాజుగారి 3, 11 సవరణలు నెగ్గి, సవరణలతో కలిపి మొత్తం రాజధాని తీర్మానాన్ని స్పీకర్ ప్రవేశపెట్టగా వాయిస్ ఓట్ తీసుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వపక్షం గప్‌చిప్‌గా వున్నందున, ప్రతిపక్షం "నో" అని అరచినందున సవరణలతో సహా తీర్మానాన్ని అసెంబ్లీ ఏకగ్రీవంగా త్రోసివేసింది. మొదటి సవరణ నెగ్గిందిగనుక రాజధానిపై మిగతా సవరణలను ప్రతిపాదించుటకు స్పీకరు త్రోసివేశారు. అంటే శాశ్వత రాజధానిమీద అసెంబ్లీ ఏ నిర్ణయమూ చెయ్యలేదన్న మాట. కర్నూలే తాత్కాలిక రాజధాని. అంతా అయోమయం. అనధికారదినం ప్రయోజనం శూన్యం. ఈ ప్రతిష్టంభనమండి తప్పించుకొనుటకు నాల్గురోజుల్లో అయిదుసార్లు మంత్రివర్గం సమావేశమైంది.

నా అనుభవాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

ర్యంగా ప్రదర్శిస్తుంటారు. ముఖ్యంగా ఇటలీ మాట అయితే చెప్పనక్కర్లేదు. ఈ సందార దులవల్ల తిరుపతిక్షేత్రాలు ఎంతో పుంజుకుంటున్నాయి.

ఇలా రెండోరకపువీన ఊరి జన్నివేళాలో వున్నాం. ఆరోజు "క పబ్లిక్ అవతర దినోత్సవం" జరుగుతున్నది. మిలిటరీదళాలు ప్రతి స్క్వేర్ దగ్గర కవాతోత్సవాల్లో పాల్గొనడానికి గుమికూడుతున్నాయి. ఏమంత సంరంభం కనిపించలేదు. పైగా తెలిపేతుండాకర్షం రోజంతా కురుస్తున్నది. నగరంమాత్రం జండాలతో అందరంగా అలంకృతమైవున్నది. ప్రతినగరం తన ప్రత్యేకతను ఆకాశంలో ప్రస్ఫుటంగా ప్రకాశింపజేస్తున్న దనిపించింది. నగరాలకు వ్యక్తిత్వాన్ని నాటుకుండడంలో ఎంతో దూరం పోతున్నాయి. (సశేషం.)

వెస్టర్న్ ఇండియా

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

(హెడాఫీస్ — సతారా)

స్థాపితము 1913.

కొన్ని గమనింపదగు విషయములు

* * * *

ప్రస్తుతం అమలులోవున్న వ్యాపారము	18½ కోట్లకుపైన
మొత్తం జీవిత భీమానిధి	5½ ,,
,, చెల్లించిన క్లెయిములు	2 ,,
,, ప్రీమియం రాబడి	89 లక్షలకుపైన

★ సరసమైన రేట్లు

★ క్రొత్త భీమా పద్ధతులు

★ ఆకర్షణీయమైన బోనస్ { ఎండోమెంటు పాలసీలకు రు 9 లు. / యావజ్జీవ భీమాకు రు 11 లు.

ఆంధ్రదేశానికి చీఫ్ఏజంటు: వై. బి. రెడ్డి., పోస్టుబాక్సు నెం. 14., సుబేదారుపేట రోడ్డు, నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari St. Nellore.